

ГЛАС

СРПСКИ

ДНЕВНЕ НОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

БАЊА ЛУКА, 26. И 27. МАРТА 1994. ГОДИНЕ • БРОЈ 7294 И 7295, ГОДИНА LI • ПРИМЈЕРАК 30 НОВИХ ПАРА

2

ИЗДАЊЕ

39. ЗАСЈЕДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

НЕЋЕМО У ДРЖАВУ С МУСЛИМАНИМА И ХРВАТИМА!

• Једногласно усвојена платформа о даљем наступу делегације Републике Српске на мировним преговорима • Изостављањем из преговора, Републици Српској призната државна самосталност и она се не може прикључити хрватско-муслиманској федерацији

САРАЈЕВО, 25. марта (Ср-на) — Народна скупштина Републике Српске једногласно је синоћ, на 39. засједању на Палама, усвојила платформу о даљем наступу делегације РС на мировним преговорима о бившој БиХ у којој тражи да „међународна заједница, прије било каквих нових преговора, испуни своје обавезе према Србима у погледу суспензије, односно укидања санкција“.

Стварање хрватско-муслиманске федерације у бившој БиХ и њене конфедерације са Хрватском Народна скупштина РС схвата као

реализацију права ова два народа да слободно одлуче о свом политичко-државном статусу. Истовремено се стварање нове федерације и њен улазак у конфедерацију са Хрватском схвата и као формално-правни нестанак бивше Југословенске републике БиХ.

„Изостављањем из преговора вођеним у Вашингтону и Бечу, Републици Српској је де факто призната државна самосталност и она се не може прикључити муслиманско-хрватској федерацији, јер не постоје услови за заједничку државу“ — каже се

у платформи Скупштине РС. Скупштина РС заузела је став о наставку мировних преговора, када се за то стекну услови. Према усвојеној платформи преговори би требало да се наставе у више фаза, а једном од њих је предвиђено и признање суверености и независности РС.

Томе би требало да претходи закључивање мира и заривање свих војних активности, без прејудирања територијалних рјешења или карактера будућих међудржавних веза, и коначно утврђивање граница између хрватско-муслиманске федерације и РС.

Платформа предвиђа и алтернативни план за наставак преговора какав је међународна заједница, укључујући и САД, признала у случају стварања Југославије 1919. године.

3. страна

ПРЕВИРАЊА У ХРВАТској

ТУЋМАН СМИЈЕНИО МАНОЛИЋА, КРПИНУ И ПРАЉКА

ЗАГРЕБ, 25. марта (Танјуг) — Један од најистакнутијих чланова и оснивача Хрватске демократске заједнице Јосип Манолић синоћ је искључен из најужег руководства владајуће странке у Хрватској.

Тако је одлучио председник ХДЗ Фрањо Туђман због Манолићевог „јавно израженог неслања са политиком ХДЗ“, саопштено је данас у Загребу.

Ова одлука истовремено значи и захтјев да се против Манолића покрене поступак предстраначким судом части, каже се у саопштењу.

Јосип Манолић је предводник лијеве струје у ХДЗ, која се на прошлогодишњем Општем сабору (конгресу) странке оштро сукобила са десницом.

Подјеле у владајућој странци су биле видљиве, јер су се припадници двију очито непомириљивих струја непрестано јавно међусобно прозивали и оптуживали.

Купминација се, по оцјени руководства ХДЗ, десила ових да-

на када је члан Председништва ХДЗ и члан Средишњег одбора Јосип Манолић затражио оставку министра одбране Гојка Шушка, једне од водећих личности деснице у ХДЗ.

Одлуком председника Туђмана разријешен је дужности и пребачен у резерви састав начелник Политичке управе Министарства одбране пуковник Драго Крпина. Њега је замијенио пуковник Иван Томић. Радио није пренио никакав образложење за ову смјену.

Туђман је разријешено дужности и начелника свог војног кабинета генерал-пуковника Слободана Праља и поставио га на дужност управника Хрватског информативног културног завода. Нови шеф Туђмановог војног кабинета је генерал-пуковник Звонимир Червенко.

За свог специјалног савјетника Туђман је именовано професора др Ђорђа Прибићевића. Ни за ове промјене нису дата никаква образложења.

5. страна

ДАНАС У „ГЛАСУ СРПСКОМ“

ИНТЕРВЈУ „ГЛАСА СРПСКОГ“:
РАЈКО ПЕТРОВ НОГО, ЛИРСКИ ПЈЕСНИК

СРБИ МОРАЈУ ДА ОДРАСТУ

СТРАНЕ 6. и 7.

Рајко Петров Ного: Српско питање данас - уједињење у једну државу

ИЗА КУЛИСА САРАЈЕВСКЕ РАТНЕ ДРАМЕ

УНПРОФОР НА СПОРЕДНОМ ПУТУ

СТРАНА 9.

Српско Сарајево: Грбавица I

ФОТО—ЖУРНАЛ

ГОСПОДАРИ ПРАЗНОГ ПРОСТОРА

СТРАНЕ 10. и 11.

ГОЛГОТА СРБА ИЗ СРЕДЊЕ БОСНЕ

КРВ ЈЕ ПАЛА

СТРАНА 14.

КУЛТУРА, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Др ВИТОМИР ПОПОВИЋ,
ПРЕДСЈЕДНИК САВЈЕТА УНИВЕРЗИТЕТА
У БАЊОЈ ЛУЦИ

ЗНАЊЕ ЈЕ ЗАХТЈЕВ БУДУЋНОСТИ

СТРАНА 12.

др Поповић: индексима
нећемо куповати социјални
мир

ГАЛЕРИЈА „ГЛАСА СРПСКОГ“:
БРАНКО ШОТРА (1906-1960)

КОРИЈЕНИ ЗЕМЉЕ

СТРАНА 13.

ТРЕБИНА ДОМА КУЛТУРЕ

РАЗВОЈНЕ НАДЕ — ЕНЕРГИЈА БАЊОЛУЧАНА

СТРАНА 13.

УЧИМО СРПСКИ

ЈЕ ЛИ ВАМ СВЕ У РЕДУ СА Ј?

СТРАНА 12.

КРИЗА У
СЛОВЕНИЈИ

ДРНОВШЕК ОТПИСАО ЈАНШУ

ЉУБЉАНА, 25. марта (Танјуг) — Председник владе Словеније Јанез Дрновшек вечерас је од парламента затражио смјењивање словенацког министра одбране Јанеза Јанше.

У образложењу захтјева за разрешење министра одбране премијер наводи, између осталог, да је Јанша у више случајева прекорачио своје надлежности.

За новог министра одбране Словеније Дрновшек је већ предложио Јелка Кашина, некадашњег министра за информисање и бившег Јаншиног заменика.

5 страна.

КОМЕНТАР

НАРОДНА
ВОЉА

Пише: Јован ЈАЊИЋ

Настанком муслиманско-хрватске федерације настао је преломни тренутак у рјешавању босанскохерцеговачке кризе. Вашингтонским потписом о стварању ове нове државне творевине која је ушла у конфедерацију са Хрватском, и формално је признато да Босна, као један ентитет, више не постоји. На њеним рушевинама, у савезу са Хрватском, уз посредовање кројача новог свјетског поретка, настала је нова НДХ. Овим чином, муслиманима и Хрватима је признато и допуштено право на самоопредјељење. То исто право, као конститутивног народа, припада и Србима, који би морали да га искористе за остварење свог циља - потпуно конституисање независне државе Републике Српске, која ће ступити под један српски кров.

Тај циљ, на посљедњем засједању, потврдила је и Народна скупштина Републике Српске, истичући да је „српски приоритет потпуно уједињење са Србијом и другим српским земљама“. Дакле, посланици су још једном јасно дефинисали народну вољу, а српским преговарачима остаје да се тиме и даље руководе, без обзира на разне покушаје и притиске да се то расположење усмјери у неком другом правцу. Рецимо, ка обнављању Југославије!

И сам предсједник Републике Српске др Радован Караџић изнио је свој став о будућим преговорима, истичући да „тек после успостављања трајног мира, укидања санкција, праведног разграничења, утврђивања граница и спровођења права на одређење за сувереност и независност, са међународном заједницом може се разговарати о прикључењу босанских Срба било коме на Балкану, али муслиманско-хрватској федерацији - никако.“

Овим ријечима, и сам предсједник Републике Српске се оградно од покушаја обнављања некаке Југославије, заједничком са муслиманима и Хрватима.

Према томе, јасно је да народ и руководство Републике Српске не желе било какву заједничку државу са муслиманима и Хрватима. Али, будући се, ипак, „југословенске идеје“ све више пуштају и народ, мора се отворено рећи ко стоји иза њих, да се оне не би прилепливале онима којима не припадају.

У преломним историјским тренуцима, као што је то овај, увијек се протурјују разне идеје које могу да одреде другачији исход од жељеног. То је данас више него очигледно, не само кроз однос међународних посредника већ и кроз мешетарење разних домаћих миротворца и „носталгичара“.

Кончан исход, док борба траје, не остварује се - уступцима. Понекад може и то, али уступакна уступак, а никако само једностраним попуштањем, јер се онда може лако доћи у ситуацију да друга страна више не тражи уступке, већ да сама узима шта хоће и шта може.

Досадашњи српски уступци ишли су само у прилог јачања друге стране, али и онима који би да протуре неке друге идеје.

Ако би се садашња шанса заокруживања српских етничких простора и формирања јединствене српске државе пропустила, мапа је вјероватноћа да ће се она више било кад поновити. Из више разлога. Услови ће бити радикално и трајно промијењени. Муслимани и Хрвати већ су схватили да Срби више нису огледни заморцији, као што су били у другом свјетском рату, када су двојица усташа водили по стотину Срба на клање, зато би сваку будућу шансу настојали максимално да искористе за обрачуна с „непослушном рајном“. Муслимани би наставили са још већим натапитетом а Србе би даље изједала „бијела куга“... А онда - зна се какав би вам исход био, за вјеки вјекова!

ХРВАТСКА
ПЛАНИРАЛА
ДА НАРЕДНИХ
МЈЕСЕЦИ
РЕИНТЕГРИШЕ РСК?

„НЕУЧИНКОВИТО“
РАТОВАТИ СА СРБИМА

● Планирано је да се томе не приступи војном акцијом већ политички, јер се процјењује да тада свјетска подршка не би могла да изостане. Због исцрпљености досадашњим ратовањем, упуштање у нове окршаје имало би за Хрватску катастрофалне посљедице

БЕОГРАД, 25. марта (Танјуг) — Хрватска не очекује да би насилно или посредством међународне заједнице могла да реинтегрише Републику Српску Крајину па је одлучила да уради самостално, сазнаје данас Танјуг из извора блиских Социјалдемократској партији (СДП) Хрватске (бивши комунисти).

Планирано је да се томе не приступи војном акцијом већ политички. Јер се процјењује да тада свјетска подршка не би могла да изостане. Осим тога, због исцрпљености досадашњим ратовањем, упуштање у нове окршаје имало би за Хрватску катастрофалне посљедице.

Према истом извору, који се позива на ријечи др Славка Ромица, својевремено блиског сарадника СДП лидера Иване Рачана, свјеска заједница, истина признаје раније републике међе као границе новонасталих држава у

бившој Југославији, али прећутно штити и право јачега и тиме уједно Србе.

Потврда тога види се у „неучинковитости“ Унпрофора, који по том тумачењу заправо брани територију РСК.

Притом се указује да условима које је у међувремену поставила Хрватска - да Унпрофор разоружа „српске паравојне формације“, обезбиди повратак избеглица на „окупирана подручја“ и спроведе реинтеграцију РСК - није удовољено нити се остварују резолуције Савјета безбједности УН.

Сада је - указују аналитичари блиски СДП-у - морала пристати да Хрвати у бившој Босни и Херцеговини буду у федералним односима са муслиманима и да Хрватска, умјесто потпуно самостална, постане муслиманско-хрватска конфедеративна држава.

Такође се указује на могућу опасност од Србије у свјетлу одржавања јаким динаром опоравка привреде упркос ригорозних међународних санкција, што, према овом извору, указује на „српску снажљивост“.

Додаје се да се изјавила и нада да Југославија неће бити у стању да остане под блокадом ни годину дана, најмање да при том издржава 30 одсто „окупиране“ Хрватске и 70 одсто босанско-херцеговачке територије, односно РСК и Републику Српску.

Суочена са таквим процјенама и могућношћу да међународна заједница наметне неко рјешење за РСК којим би било удовољено Србима, Хрватска намерава да што прије реинтегрише Крајину како би преухитрила непожељно рјешење које би морала прихватити, тврди исти извор.

Ако би постигла било какву сагласност са РСК, Хрватска би избјегла непожељне захтјеве свјетских моћника, с којима би била принуђена да се сагласи као у случају с муслиманима у бившој БиХ, процјењују извори блиски СДП-у.

СЕЦЕСИОНИСТИ КОСОВА У ВЕЛИКОЈ ПРОПАГАНДНОЈ ОФАНЗИВИ

КА КОСМЕТУ БОСАНСКИ ВОЗОВИ!?

● Нова вербална офанзива склопана је с очекивањима рјешења у бившој Босни и Херцеговини, након чега би, како се неувјено форсира у албанској штампи у Приштини, „на ред дошло Косово“

ПРИШТИНА, 25. марта (Танјуг) — Сецесионистички пунктови и штампа Албанаца на Косову и Метохији не крију да је сарха појачане пропагандно-медиске и „дипломатске“ активности да „проблем Косова“ буде интернационализован и наметнут међународним факторима.

Нова вербална офанзива склопана је с очекивањима рјешења у бившој Босни и Херцеговини, након чега би, како се неувјено форсира у албанској штампи у Приштини, „на ред дошло Косово“.

Скретању пажње на Космет намијењена је серија протеста и демонстрација у европским центрима, по сценарију разрађеном у Демократском савезу Косова.

ИНСТРУКЦИЈЕ СА ЗАПАДА

На састанку почетком марта у Приштини руководиоци партије Ибрахима Ругове добили су инструкције да на тим скуповима мото буде „признати републику Косово као независну и неутралну државу“.

У инструкцијама се тражи „прекидање насиља и систематског српског државног терора над албанским становништвом и отклањање опасности од оружаних сукоба“, тако што би се „одстраниле војно-полицијске снаге Србије с територије републике Косово“.

Потом би биле доведене мировне снаге УН и НАТО и слиједило би „отварање слободног коридора“ за достављање хуманитарне помоћи преко приштинског аеродрома.

Ти захтјеви с демонстрација у Европи непрестано понављају и Ругова и његов „премијер“ Бујар Букоши. Овај други је у Вашингтону, гдје преко албанских лобиста покушава да администрацији САД наметне „проблем Косова“, непрестано пријети да „без рјешавања тог питања неће бити мира на Балкану“.

За разлику од Руговине групације која стално маше опасностима од „избијања сукоба на Косову“, поједини албански аналитичари у Приштини признају да Србија нема разлога да сукобе изазове јер потпуно контролише ову своје подручје и ништо јој није у интересу да без икакве потребе отвара кризно жароште.

Али, и они га је сецесионистичке амбиције и придружују се вјештачкој аналогiji да би се „признавањем Републике Српске отворили путеви и за признавање права косовским Албанцима на самоопредјељење“.

Један од њих, Шекезет Малићи свестан је да опција отцјељења има мало изгледа да буде подржана, али тврди да би остајање Албанаца у Србији кар-тад довело до њиховог бунта, „све до оружаног устанка“. Он, међутим, тиме посредно открива ко је за рат у јужној српској покрајини.

У албанској штампи се посљедњих дана у помоћ позивају многи подстрекачи растурања Југославије који, у интервјуима, увјеравају Албанце да су на исправном путу кад траже одвајање од Србије.

То су углавном сарадници разних института, нижи чиновници у министарствима неких западних земаља и новинари попут Кристине фон Кол и Петера Рупмана. Овај други, својевремено протјеран из Југославије због шпијунаже, у интервјуу „Зерију“ изражава жељу да се „убрзо нађе у Приштини“.

Наду да ће „Косово бити слободно у европској породици, заједно с Албанијом“ и да ће он моћи „да га посјети“, изразио је и предсједник Скупштине Албаније Пјетер Арбори.

КРОЈАЧИ ЈУГА СРБИЈЕ

Но, жарке жеље сударају се с реалношћу, па се прибјегава и другим опцијама. Међу њима уочљиво је да албанска штампа у посљедње вријеме форсира „подјелу Косова“, стварајући утисак код читаоца да се и о том рјешењу озбиљно размисља.

При том се, коришћењем недефинисаних изјава, углавном истргнутих из контекста, намеће да је то тобож српска опција и, малтене, понуда, Малићи чак процентуално одређује да би „по Србима идеална размјера подјеле била 40 према 60 одсто у корист Албанаца“.

Овај нови кројач границе потура да ће Срби завед те опције испровокарати сукоб ограничених размјера, да ће њена војска стати на одређеној линији, а потом доћи мировне снаге, стати између сукобљених страна и тако фактички створити „нову албанско-српску границу“.

Новој формули из албанске алхемијске кухиње „увјерљивост“ дају друге изјаве, у стилу: „Срби су добили на сјеверу, али ће изгубити на југу“.

Тези да Срби тобож нису много заинтересовани за Космет служе и разне анкете, од којих једна сугерише да су албански интереси у том дијелу Србије „првенствено етнички“, а српски „искључиво економски“.

Анкетиранци су искључиво - Албанци.
Борђе ЈЕВТИЋ

„ГЛАС СРПСКИ“, БАЊА ЛУКА, Ул. СКЕНДЕРА КУЛЕНОВИЋА 93 ИЗДАЈЕ И ШТАМПА ЈП „ГЛАС СРПСКИ“

ОСНИВАЧ ЛИСТА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

в. д. главни и одговорни уредник Никола ГУЗИЈАН
Уређује РЕДАКЦИЈСКИ КОЛЕГИЈУМ

Први број „Гласа“ изашао је као орган НОП-а за Босанску Крајину у Жупици крај Дрвара, 31. јула 1943. године. Од 8. фебруара 1983. године „Глас“ изази као дневни лист.

Од 15. септембра 1992. године изази као дневни лист Републике Српске.

Указом Предсједника Републике Српске од 9. јануара 1994. године лист „Глас српски“ одликован је Средном гвошћу првог реда.

Редакција телефони: главни и одговорни уредник 12-032, деск 12-078 12-084 дактилографи 12-004, телефакс 12-283.

Огласно у Улици Краља Алфонса 13. бр. 1. Телефон и телефакс 11-948. Шеф Пословнице економске пропаганде 11-984. Рукописи се не враћају.

Телефони јавног предузећа „Глас српски“, централа (078) 12-390, 12-394. Директор предузећа 11-659 и 12-283, телефакс 12-283.

Динарске уплате на жиро-рачун за старе динаре бр. 10500-601-5-12456 и за нове динаре бр. 30500-601-0-12456 код СДК Бања Лука. Уплате на девизни рачун бр. 10500-620-7-1000-522 код Баналучке банке ДД Бања Лука.

КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ ЗА ПРЕТПЛАТУ ПОСЛАТИ НА ОГЛАСНО.

Рјешењем Министарства информација Републике Српске бр. 01-413/93 лист је уписан у Регистар јавних гласила под редним бројем 35.

На основу тарифе пореза на промет тарифни број 8 такта 1 под 13 на дневне новине „Глас српски“ порез на промет плаћа се по стопи од 3% (Сл. гласник Републике Српске) бр. 15/92).

БЕЗ МИЛОСТИ ЗА ДЕЗЕРТЕРЕ

● Након усвајања Платформе о даљем поступању делегације Републике Српске, развила се расправа о закључку 34. засједања Скупштине који није проведен, а који је подразумијевао смјену свих функционера Републике Српске који су своје синове, војне обвезнике, склонили из Републике Српске

ПАЛЕ, 26. марта - Када је синоћ нешто послје 18 часова др Милован Милановић, потпредседник Народне скупштине, посланике подсетио на закључке са 34. засједања парламента, изазвао је жестоке полемике. Говорило се шта је извршено, а шта није. Иза скупштинске говорнице сијевале су варнице.

Почела је расправа о летој тачки дневног реда. Магистар Момчило Крајишник, председник Народне скупштине, објединио је расправу о реализацији закључка са 34. засједања, извјештаје о раду Владе и министарства за прошлу годину, информацији о примарној емисији новца, о дезертерима. У оквиру ове тачке посланици су требали да размотра двадесетак различитих материјала. Сва излагања углавном су била усмјерена на закључке Парламента, дезертере и примарну емисију новца, те неправилности у његовом трошењу.

МАТЕРИЈАЛ У ЛАДИЦИ

Жестоку расправу само на тренутак прекинуо је председник Народне Скупштине Момчило Крајишник с приједлогом да се прочита и евентуално расправља о платформи. Није било расправе. Посланици су је јединогласно прихватили и ревносно се вратили закључцима 34. сједнице парламента и осталим врућим темама. Констатовано је да још није извршено 13 закључака са листе.

Тада је, да подсетимо, један од закључака парламента био да се са свих јавних функција у Републици морају склонити људи који су своје синове војне обвезнике склонили ван Републике Српске. Радослав Брђанин, народни посланик и министар за грађевинарство у Влади

говорила је у име мајки Републике. Истакла је да се дезертери у овом рату не би смјели награђивати функцијама.

НЕПРАВИЛНО КОРИШТЕЊЕ ПРИМАРНЕ ЕМИСИЈЕ

Закључено је да се нереализовани закључци још једном упуте онима који треба да их изврше и да се на наредној сједници Скупштине поново расправља о томе.

Много жучи народни посланици су просули за скупштинском говорницом када се расправљало и о кориштењу средстава из примарне емисије новца. Констатовано је да се готово 80 процената новца из примарне емисије неправилно користило. О томе је са много података посебно говорио Рајко Дукић, члан Главног одбора владајуће странке. Он је истакао да су пословне банке добиле динаре из примарне емисије за које су могле купити 22 милиона марака, а када је инфлација урадила своје. Народној банци враћено тек толико пара да је за њих могла купити 200 хиљада марака. Он је, са подацима, говорио и о привилегијама које су код Народне банке имале Агропром и Ексим банка. Затражио је да се ревалоризују сви кредити добијени из примарне емисије и да се држава што прије обештети.

Расправа о бројним проблемима у унутрашњој политици настављена је и данас. Још је, наравно, неизвјесно како ће у тим расправама проћи Влада, с обзиром на закључак Главног одбора и Клуба посланика да се изврши реконструкција. Међутим, утисак је да тензије око тога полако падају. Међу посланицима влада мишљење да не треба ићи на смјену цијелог Лукићевог кабинета већ само министара који до наредне сједнице не изврше закључке парламента.

Од јутрос у 10 часова када је Скупштина наставила рад, сједница је затворена за јавност, и неизвјесно је да ли ће приступ новинарима бити дозвољен до њеног завршетка.

Вукан ДУБОЧАНИН

Републике Српске, подсетио је да је владина комисија на чијем је челу био он свој посао завршила и да је Влади и парламенту предложила да се донесу одговарајући прописи који би легализовали смјењивање свих руководилаца чији су синови војни обвезници отишли из Републике Српске послје маја 1991. године.

У расправи се испоставило да је тај материјал завршио негде у ладницама. Ту чињеницу неки посланици су безуспјешно покушавали да бране и тезом да се ствара правна држава и да у прописима нема упоришта за такву одлуку. Лоптицу су пребацивали на Извршни одбор СДС-а који је, по њиховом мишљењу, тај закључак требало да проведе политичким путем.

Генерал-мајор Богдан Суботић је подсетио на то да упориште за такву одлуку има у Закону о одбрани и да свако ко у овим условима избјегава војну обавезу мора да буде јавно жигосан. Народни посланик Војо Купрешић је констатовоо да је ово што је урађено само ис-

СТАТИСТИКА

Према подацима који су се чули на овом засједању парламента, Републику Српску је напустило 30.316 војних обвезника. У Србију и Црну Гору је упућено више од 12 хиљада позива, а до сада је враћено тек 2898 војних обвезника.

мијавање Скупштине и да се то не би смјело топерисати. Слободанка Храћанин, члан Главног одбора СДС-а,

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
НА СВОМ 39. ЗАСЈЕДАЊУ,
ОДРЖАНОМ 24.3.1994. ГОДИНЕ, УСВОЈИЛА ЈЕ

ПЛАТФОРМУ

О ДАЉЕМ ПОСТУПАЊУ ДЕЛЕГАЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ НА ПРЕГОВОРИМА О МИРУ

1. Република Српска тражи да међународна заједница прије било каквих нових преговора испуни своје обавезе према Србима у погледу суспензије, односно скидања санкција.

2. Уговор Хрвата и муслимана о њиховој федерацији и уговор о конфедерацији са Хрватском. Народна скупштина Републике Српске схвата као реализацију права ова два народа да слободно одлуче о свом политичком државном статусу. Исто тако, Скупштина сматра да стварање нове федерације и њен упазак у конфедерацију са Хрватском значи и формално-правни нестанак бивше југословенске републике Босне и Херцеговине.

3. Изостављањем из преговора, Републици Српској је де факто призната државна самосталност. Република Српска не може се прикључити хрватско-муслиманској федерацији јер не постоје услови за заједничку државу.

4. Пошто нова хрватско-муслиманска држава може бити непријатељски активна према Републици Српској, у циљу трајног мира и стабилности у региону, Република Српска мора обезбиједити праведне и одбрањиве границе, које ће обухватати српске етничке просторе.

5. Кад се стекну услови за наставак преговора, став делегације Републике Српске једасе процес преговарања одвија у сљедећим фазама:

а) Закључење мира и замрзавање свих војних активности без прејудуцирања територијалних рјешења или карактера будућих међудржавних веза;

б) Делимитација и коначно утврђивање граница између хрватско-муслиманске федерације и Републике Српске;

в) Признавање суверености и независности Републици Српској;

г) Преговори о међусобним односима ових држава уз разматрање могућности успостављања разних врста веза између новонасталих и бивших југословенских република.

Српски приоритет је потпуно уједињење са Србијом и другим српским земљама.

У разрјешењу кризе треба поћи од научно утврђених чињеница о Србима, Хрватима, муслиманима и њиховим територијама, као и од међународних докумената остварања Југославије.

Платформа предлаже и алтернативни редослијед, каква је међународна заједница, укључујући и Америку, признала у случају стварања Југославије 1919. године:

1. фаза - Поред већ признате хрватско-муслиманске федерације међународна заједница треба да призна и Републику Српску уз остављање територијалних питања за касније.

2. фаза - Мирно разрјешење територијалних питања.

3. фаза - Разматрање могућих веза међу државама.

САОПШТЕЊЕ МИНИСТАРСТВА ИНФОРМАЦИЈА РС

МАНИПУЛАЦИЈЕ СРБИМА

САРАЈЕВО, 25. марта (СРНА) - У расправи о положају српског народа у бившој БиХ након стварања муслиманско-хрватске федерације, посланици Народне скупштине Републике Српске (РС) расправљали су на 39. засједању о покушају муслиманских власти да манипулишу дијелом српског народа који као етничке таоце држе у градовима под својом контролом.

У саопштењу Министарства информација РС, издатом тим поводом, наглашава се да „није било тешко прозрети првобитну сврху одузимања грађанских права Србима у муслиманском дијелу Сарајева, Тузли, Зенице и другим градовима, ос-

нивања национално поражавајућих и наводних српских консултационих вијећа, као и стварну позадину најављеног формирања тзв. скупштине грађана српске националности“.

„Нелегалним, нелегитимним и тобожњим представницима Срба у муслиманској власти на тај начин жељи се прибавити какав-такав легитимитет и легалитет пред домаћом и свјетском јавношћу, а фундаменталистичкој парадржавној творевини углед грађанске и мултинационалне републике“, наводи се у саопштењу.

Министарство информација истиче да незаконита мобилизација Срба у градовима под мусли-

манском контролом сада добија најшире размјере, што недвосмислено указује на намјеру муслиманског вођства да у новим и планираним ратним операцијама умјесто својих сједбеника жртвује таоце - Србе.

У тексту се наглашава да Народна скупштина РС указује на своје легитимно право и опередељење да, изузимајући оне који су се ријешили за велеиздају, или за то да своја грађанска права заувјек остварују под муслиманском или хрватском влашћу, све остале сународнике сматра интегралним дијелом српског народа у РС. Због тога ће Скупштина РС настојати да заштити њихова национална и грађанска права.

На крају саопштења се наводи да је Народна скупштина РС овластила српске представнике у међународним преговорима да УНПРОФОР-у упуте хитан захтјев о уздржавању од било какве помоћи у политичким манипулацијама муслиманске и хрватске стране грађанима српске националности.

МИНИСТАРСТВО
ИНОСТРАНИХ
ПОСЛОВА
ЈУГОСЛАВИЈЕ

ТУРСКИ „ПЛАВЦИ“ НЕПОЖЕЉНИ

БЕОГРАД, 25. марта (Танјуг) — Савезно министарство за иностране послове је са забринutoшћу примило вијест да је генерални секретар УН донио одлуку да прихвати понуду Турске да пошаље своје војнике у бившу БиХ, каже се у саопштењу СМИП достављеном данас Танјугу.

Историјске чињенице, као и досадашње постављање Турске, према кризи у БиХ, дају довољно разлога да се турске трупе не могу наћи ни по ком основу на просторима бивше СФРЈ, посебно не на територији БиХ. Умјесто да је као балканска земља учинила све да објективним приступом грађанском рату у БиХ помогне смиривању сукоба и престанку непријатељстава, Турска је својим ставом и једностраношћу перманентно негативно дјеловала на просторима ове бивше републике СФРЈ, упозорава се у саопштењу.

Одлука генералног секретара УН да пошаље турске трупе у БиХ не само да није у интересу смиривања на овим просторима, већ директно може утицати на даље распламсавање сукоба, противно свим напорима који се чине у правцу постизања трајног мира и престанка конфликта у БиХ, каже се даље.

Савјет безбједности и генерални секретар су, по повећи УН, директно одговорни за мир и међународну безбједност. Заустављање рата у БиХ је у овом тренутку од изузетне важности за мир не само на Балкану, већ и за стабилност у Европи. Стога и у случају грађанског рата у БиХ они морају да учине све да што прије дође до прекида непријатељства и да се постигне трајан мир. Одлуком о слању турских трупа у БиХ генерални секретар не доприноси миру, већ ситуацију даље усложњава и отвара могућност распламсавања сукоба, оцјењује се у саопштењу СМИП и закључује.

Савезно министарство за иностране послове посебно истиче да је прихватањем понуде Турске генерални секретар одступио од принципа договорених прилика успостављања Унпрофора да на територији бивше СФРЈ неће бити распоређиване трупе сусједних земаља, као ни држава чије присуство због историјских разлога на овом подручју није прихватљиво.

ИЗВЕШТАЈИ СА РАТИШТА ВАТРА ПО СРПСКИМ ПОЛОЖАЈИМА

• Муслиманске снаге интензивирале нападе према српским одбрамбеним линијама на готово свим ратиштима •
Изузетно мирно само на сарајевском ратишту

У посљедња 24 часа муслиманске снаге су, како јављају СРНИНИ дописници са терена, интензивирале нападе према српским положајима на готово свим ратиштима.

На бихаћком ратишту јаким ватром из минобачког и пјешадијског наоружања припадници петог корпуса муслиманске војске дејствовали су ноћас и јутрос по српским положајима на Алибеговића коси и Грабешком платоу, тешко ранивши при том српског борца Жељка Јапуцу.

У одговору српских бораца два муслиманска војника су погинула, док су десеторица рањена, што је потврдио и муслимански радио у Бихаћу.

Жестоке нападе из свих врста наоружања муслиманске јединице изводиле су и на јужном дијелу бихаћког ратишта, у региону Скочаја. Повријеђених на српској страни није било.

Муслимански снајперисти јутрос су, дејствујући по цивилним циљевима у Крупи на Уни, лакше ранили једног старца.

Информативна служба Другог крајишког корпуса Војске Републике Српске саопштила је да су муслиманске снаге јутрос оружано провоцирале дуж цијеле линије раздвајања са српским борцима на бихаћком ратишту.

ПРЕГРУПИСАВАЊЕ МУСЛИМАНСКИХ СНАГА

Са муслиманских положаја јутрос је на градско подручје Србобрана испале пет артиљеријских пројектила који су причинили велику материјалну штету, али жртава није било.

На осталим линијама србобранског ратишта ноћ и јутро протекли су релативно мирно.

Српски извиђачи учили су у посљедња 24 часа појачано прегруписавање муслиманских снага из правца Бугојна.

Мира ноћас није било ни на западном дијелу зворничког ратишта, тачније у региону Пандурице и Клисе, на које су муслимани испалили 30 минобачких пројектила.

Како јавља Команда зворничке бригаде, у адекватном одговору

српских бораца уништен је један тенк муслиманске војске.

Остатак ноћи, као и јутро, протекли су мирно на зворничком ратишту.

На дијеловима посавског фронта код Брчког и Орашја и током прошле ноћи настављена су учестала дејства по положајима ВРС.

Хрватске снаге су јуче по подне и ноћас из упоришта код Орашја испалиле 12 минобачких пројектила по српским селима Обудовац и Лепница, причинивши већу материјалну штету.

Синоћ око 20 часова муслиманске снаге са брда Врановаца, шест километара јужно од Брчког, отварале су жестоку једночасовну ватру из противавионског наоружања по српским положајима у Беговачи.

Муслиманска дејства престала су након одговора српске стр-

јутрос да муслиманске снаге нису у посљедња 24 часа мировале ни у овом дијелу Републике Српске.

Напади и провокације муслиманских јединица забиљежени су на трема између Србиња, Чајнича и Горажда, те у региону Главатичева у коњичкој општини.

И послије ових муслиманских напада, линије раздвајања остале су непромијењене.

Изузетно мирно ноћас и јутрос било је на сарајевском ратишту.

У протекла 24 часа муслиманске јединице су на ратиштима у ширем региону Добоја појачале интензитет офанзивних и провокативних дејстава по српским одбрамбеним положајима и насељима, саопштила је јутрос Информативна служба Првог крајишког корпуса Војске Републике Српске.

НЕ МИРУЈЕ ЛИЧКИ ФРОНТ

Како се сазнаје из добро обавијештених муслиманских из-

регије имати пензионери, породице палих муслиманских војника, инвалиди и растављене породице. Треба претпоставити да се локалне власти желе ослободити баласта војно неспособних које је потребно хранити и позадински обезбјеђивати. Није познато када би та акција требало да услједи, али припреме улазе у завршну фазу.

Према подацима Прес-центра Главног штаба Српске војске Крајине настањени су оружани

ИЗВИЊЕЊЕ СТАНОВНИЦИМА ИЛИЈАША

САРАЈЕВО, 25. марта (СРНА) — Начелник Штаба Унпрофора холандски генерал Ван Бал јуче се за вријеме посјете Илијашу извинио становницима овог града због недавног инцидента који су на подручју Чекрића и Љубића изазвали припадници Канадског батаљона из састава мировних снага УН.

Предводећи Унпрофорову делегацију, Ван Бал се састао са командантом Илијашке бригаде Војске Републике Српске пуковником Милошем Делићем и представницима цивилних власти ове општине.

Ван Бал би данас требало да се на Палама, у присуству пуковника Делића, састане са командантом Сарајевско-романијског корпуса ВРС генералом Станиславом Галићем.

ЦАЗИНСКА КРАЈИНА

СУКОБИ ШИРОКИХ РАЗМЈЕРА

Међумуслимански сукоби у Цазинској крајини добијају све шире размјере, јављају данас муслиманска средства информисања. У посљедња 24 часа снаге петог корпуса Алије Изетбеговића жестоко су из пјешадијског и артиљеријског наоружања тукле по свим линијама раздвајања. Како јављају медији из Велике Кладуше, најжешћи напади су изведени у региону Пјанића, Криваје и Тршца.

Новинска агенција ЗБИА јавила је да су јединице војске АП Западна Босна успјешно одбиле жестоки напад петог корпуса, наносећи му велике губитке у људству и техници. Према истом извору, снаге Фикрета Абдића имале само три рањена борца.

Муслимански радио у Бихаћу и данас је за сукоб у Цазинској крајини окривио Фикрета Абдића, називају га „издајником Бошњака“.

ане, а остатак ноћи и јутро у Посевини су протекли углавном мирно.

На мајевичком ратишту ноћ и јутро су протекли мирно, након што су муслиманске снаге синоћ из упоришта у Теочаку јаким пјешадијском ватром засипале српско село Пељава.

Овај муслимански напад протекла је без последица по становништво и борце ВРС.

Информативна служба Херцеговачког корпуса саопштила је

вора, начелник везе у 3. корпусу армије БиХ Сенад Селимовић послао је свим јединицама обавјештење у којем се тражи хитно откривање радио-мреже и фреквенције УНПРОФОРА и УНХЦРА на којима они раде. Вјероватно се то чини са намером прислушкивања, ометања или обмањивања снага УНПРОФОРА и УНХЦРА, а тиме бисе спрјечило и правремено обавјештавање о значајним догађајима чији свједоци могу да буду припадници мировних снага или хуманитарних организација.

Како саопштава локални муслимански радио, у Маглају и Тешњу отпочеле су припреме за излазак становништва из овог подручја. Исти извор истиче да ће предност за напуштање ове

изазови и провокације хрватске војске на појединим дијеловима далматинског и личког ратишта.

Из противавионских топова гађано је и српско село Отишић код Врлике, а Кричке испод Дришца биле су мета тенковских топова. По Земуну Горњем и Придрази у околини Бенковца, оглашавало се стрелачко наоружање. Хрватски оружници користили су то оружје и у провокацијима на грачачку страну планине Велебит. На другим дијеловима крајинско-хрватских ратишта било је мирно.

Извјештачи
„Гласа српског“
и СРНЕ

НА МОСТУ СРПСКИХ БОРАЦА У САРАЈЕВУ

НА ГРБАВИЦУ ПРЕШЛО 35 ЛИЦА

САРАЈЕВО, 25. марта (СРНА) — На Мосту српских бораца у сарајевском насељу Грбавица данас послије 10 часова на територију Републике Српске прешло је 35 особа из муслиманског дијела Сарајева, изјавио је за СРНУ предједник Штаба за слободно кретање цивила у Сарајеву Драган Шојић.

Он је нагласио да данас „из техничких разлога на муслиманску територију из српског дијела града није прешла ниједна особа“.

„Сви проблеми ријешени су уз помоћ припадника УНПРОФОР-а који ће спискове објема странама предавати 24 часа унапријед, тако да већ за сутра имамо највише 22 цивила из муслиманског дијела на Грбавицу и 19 особа из српског дијела града у муслимански“, објаснио је Шојић.

КАМИОНИ СА ХУМАНИТАРНОМ ПОМОЋИ И ДАЉЕ У ТЕСЛИЈУ

ДОГОВОР НИЈЕ ПОСТИГНУТ

ЖЕНЕВА, 25. марта (Танјуг) — Представник Високог комесаријата УН за избјеглице Силвана Фoa изјавила је данас у Женеви да није постигнут договор с „представницима теслијских власти“ о враћању девет камиона с хуманитарном помоћи Комесаријату за избјеглице. На редовној конференцији за новинаре Фoa је рекла да Комесаријат тражи не само камионе, товар, већ гориво, личне ствари возача и накнаду штете.

„Послије јучерашњих преговора с локалним властима у Теслију, који су трајали цијели дан, ништа није договорено“, рекла је Фoa, додajući да Комесаријат од јутра располаже информативним да су „локални Срби

преузели довоз камиона до Бање Луке“.

Главни прдственик за штампу УНХЦР је оцијенила да „власти на Палама добро сарађују с Комесаријатом и да се очекује да ће „теслијски случај“ бити ријешен, а одговорни за блокаду конвоја приведени суду“.

И овога пута, као уосталом у свим ранијим приликама када је наводно било повода за „прозивање српске стране“ Фoa је новинарима понудила обиле података и детаља. Описујући проблем конвоја у Теслију, Фoa је у детаље набрајала шта је све „опљачкано“ од токи-вокија, таблица, личних исправа возача, до различите друге скупе опреме, наводећи чак примјер бацања пијекова у ријеку.

САОПШТЕЊЕ САВЕЗНОГ МИНИСТАРСТВА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ

ТРЕЋИНА СРБА ВАН МАТИЦЕ

• Територија Југославије отцјењенjem бивших југословенских република сведена са 256.000 на 103.000 квадратних километара, а становништво са 23,4 милиона на 10,4 милиона

БЕОГРАД, 25. марта (Танјуг) — Територија Југославије је отцјењенjem бивших југословенских република сведена са 256.000 на 103.000 квадратних километара, а становништво са 23,4 на 10,4 милиона, саопштило је данас Савезно министарство за информисање.

У извјештају о стању у земљи који је Савезна влада доставила Уједињеним нацијама поводом Међународне конференције о становништву, такође је наведено да је више од 30 одсто српског становништва остало да живи ван матице Србије. Старосну структуру станов-

ништва у посљедње двије деценије карактерише, како је саопштено његово старење. Тако је удио становника до 19 година са 34,6 одсто у 1971. години пао на 30,7 процената у 1991. Процент оних старијих од 60 година је, међутим, повећан са 12,8 на 15,9 процената.

Изузетак је Ковоси и Метохија гдје, млади до 19 година према посљедњем попису из 1991. чине 48,3 одсто, а старији само седам процената. У историјском, младих у централној Србији и Војводини је било 28,1, односно 25,8 одсто, а старијих од 60 година 18,3 одсто, саопштило је министарство за информисање.

ДРНОВШЕК СМЈЕЊУЈЕ ЈАНШУ

ОДЛАЗИ „ГВОЗДЕНИ” ВОДНИК?

● У саопштењу за јавност Дрновшек образлаже свој захтјев тврдњама да је министар одбране у више случајева прекорачио овлашћења и кршио словеначки устав

● Евентуална одлука о уклањању Јанше још више ће заштити иначе највећу и најскандалознију политичку кризу у словеначкој држави у настајању

Јанез Јанша - поборник етнички чисте Словеније

ане за рачун председника државе Милана Кучана.

Дрновшек такође наводи да је својим одлукама компромитовани министар кршио основна људска права и нарушавао темеље демократског друштва.

Након смјењивања некадашњих министара иностраних и унутрашњих послова Словеније Димитрија Рупела и Игора Бачара, Јанша је трећи међу главним носиоцима такозваног словеначког прољећа, односно отцјепљења од Југославије, који ће вјероватно изгубити министарско мјесто.

За новог министра одбране председник словеначке владе већ је предложио Јелка Кацина, бившег министра информисања и некадашњег Јаншиног замјеника.

Оставку министра одбране посљедњих је дана тражило све више странака, удружења, група грађана и појединаца, због Јаншине уплетености у највеће афере, сталне политичке интриге и недавни брутални напад војних специјалаца на цивила Милана Смолинкара.

Политички кругови у Словенији оцјењују да се непослушни министар одбране неће лако предати. Идол словеначке екстремне националистичке деснице и, како најчешће истичу његове присталице - побједник над бившом ЈНА - Јанша ће се највјероватније супротста-

вити одлуци премијера и парламента да буде смјењен.

Захтјеву за смјењивање претходиле су отворене расправе између Владе, министарстава одбране и унутрашњих послова о стратегији словеначке унутрашње и спољне политике и питањима надлежности. Осим Јанше, у јавним и мање познатим сукобима учествовали су и највиши словеначки функционери.

Има индиција да је истовремено ријеч о нескривеној борби за власт између присталица умјерене националне оријентације председника Милана Кучана и екстремне деснице са Јанезом Јаншом на челу који је непомирљив противник садашње словеначке политике. Он је желио, наиме, да створити још чистију државу, са ауторитативним апаратом власти.

Евентуална одлука о уклањању Јанше још више ће заштити иначе највећу и најскандалознију политичку кризу у словеначкој држави у настајању. Повећаће се и опасност да се властољубиви министар одбране одлучи за радикалне потезе, што се, иначе, све чешће спомиче у Љубљани.

Словеначка полиција је поштрила будност. Из поштрих извора сазнаје се да неки кругови у војсци захтјевају категоричан одговор на премијеров захтјев, али се не наводи шта такав одговор подразумијева.

У политичким круговима у Љубљани чули су се наговјештаји да би министар Јанша могао посегнути и за репресивном заштитом своје функције, у чему би му, како се оцјењује, подршку пружио дио војног руководства.

ЈОСИП МАНОЛИЋ, ОДЛУКОМ ТУЂМАНА,
ОДЛАЗИ ИЗ ХРВАТСКЕ ПОЛИТИКЕ

ИСТЈЕРАН НАИСТАКНУТИИ ХАДЕЗЕОВАЦ

Јосип Манолић

● Манолићеве замјерке власти биле су прије сега, усмјерене ка бројним пропустима у заштити људских права, нефункционисању правне државе и затворености медија, а изразио је неслагање и са раније вођеном политиком према бившој Босни и Херцеговини

ЗАГРЕБ, 25. марта (Танјуг) — Владајућу Хрватску демократску заједницу (ХДЗ) потресају озбиљни политички сукоби који су кулминисали јучерашњом одлуком да се из најужег руководства странке „удаљи” један од њених оснивача и најистакнутијих чланова Јосип Манолић.

Клуб заступника ХДЗ затражио је данас да се по хитном поступку Манолић разријеша дужности и председника Жупанијског дома Хрватског сабора.

На засједању тог саборског дома, које је започело јуче, Манолић је искористио своје „дискреционо” право из саборског пословника па је одбио да накондано уведе у дневни ред питање сопственог смјењивања.

Он је притом упозорио на то да се ради о врло озбиљном политичком, а не само страначком проблему, који може имати одређене „политичке импликације”, те да се никаквим „заобилазним маневрима” не смије заобићи предвиђена демократска процедура у одлучивању. Прихватио је да се та тачка о његовом смјењивању стави на дневни ред само у складу са пословником, а то значи најкасније за мјесец дана.

Посланици ХДЗ су инсистирали, тражећи било какву правну могућност, да до смјене, ипак, дође данас, али се Манолић није дао, добивши уз то подршку опозиционих странака.

Према доступним информацијама, на јучерашњој сједници руководства ХДЗ Манолић, којег у Хрватској сматрају вођом „лијеве фракције” у ХДЗ, није путке примио одлуку о удаљавању из најужег страначког руководства. Он је, како се сазнаје, отворено изнио низ приговора и изразио неслагање са многим потезима хрватске државне политике.

Његове замјерке су биле прије свега усмјерене ка бројним пропустима у заштити људских права, нефункционисању правне државе и затворености медија, а изразио је неслагање и са раније вођеном политиком према бившој Босни и Херцеговини.

Засједање Жупанијског дома Хрватског сабора, на чијем челу још стоји Манолић, биће настављено данас послје подне. Да ли ће ХДЗ успјети да смијени упорног председника, остаје да се види.

Након страначког удаљавања из руководства и приједлога да се смијени и са мјеста председника саборског дома, питање је хоће ли ХДЗ предложити да Манолић напусти и мјесто председника државне комисије за нормализацију хрватско-српских односа. Манолић је, а то се сада у расправама још не спомиче, један од најјачих заговорника политике нормализације односа са Србима.

ВЛАДИМИР ЖИРИНОВСКИ:

САД ЖЕЛЕ ДА УНИШТЕ РУСИЈУ!

МОСКВА, 25. марта (Танјуг) - Вођа руске Либерално-демократске партије Владимир Жириновски изјавио је у интервјуу из Москве новинару америчке телевизије Пи-Би-Ес Дејвиду Фросту да су „председник Клинтон и САД кренули опасним курсом уништења Русије”.

Одговарајући на питање како то САД дјелују против Русије, Жириновски је рекао да „неке силе планирају рат против Русије” и да је „то за Сједињене Државе веома опасно”.

Вашингтон је сувише брзо послао амбасадоре у бивше совјетске републике, рекао је Жириновски, назвавши терепублике „нашим земљама”.

Према мишљењу контроверзног руског политичара, САД подржавајући тржишне реформе руског руководства, отежавају свакодневни живот руског становништва.

Жириновски је, истовремено, рекао да су га водећи руски политичари гурнули у страну, послје успјеха његове странке на изборима, и да се његов „глас не чује у земљи”.

БИЛ КЛИНТОН О БИВШОЈ БиХ

ПОСТИГНУТО ШТО СЕ МОГЛО

● На данашњој конференцији за новинаре у Бијелој кући амерички председник је рекао да је америчка дипломатија остварила у бившој Босни „реалан успјех”, али да преостаје још дуг пут до коначног мира, изразивши истовремено наду да ће Русија помоћи Америку и на другим глобалним иницијативама

ВАШИНГТОН, 25. марта (Танјуг) — Председник САД Бил Клинтон изјавио је данас да је Русија одиграла врло конструктивну улогу и допринијела америчким напорима за рјешавање кризе у бившој Босни. За те испоре Клинтон је рекао да сумња „у много успјеха”.

На данашњој конференцији за новинаре у Бијелој кући амерички председник је рекао да је америчка дипломатија остварила у Босни „реалан успјех”, али да преостаје још дуг пут до коначног мира, изразивши истовремено наду да ће Русија помоћи Америку и на другим глобалним иницијативама.

„Наши односи са Русијом су још здрави и избалансирани. Они су базирани на нашој и њиховој представи о заједничким интере-

сима. Када се са њима не будемо слагали, то ћемо им рећи и поступити на одговарајући начин”, казао је Клинтон у одговору на једно питање.

Нашња конференција за штампу била је готово сва посвећена питањима и одговорима везаним за „аферу Вајтвотер”, у којој су председник и његова супруга оптужени за недозвољене финансијске трансакције, утају пореза и друге прекршаје у вријеме када је, прије десет година, Клинтон био гувернер савезне државе Арканзас.

Клинтон је објавио да ће сутра изнијети пред јавност све своје пореске обавезе и рачуне од 1877. године. Истовремено, у Конгресу се већ формирао консензус о отварању највјероватније у мају, конгресне истраге о „афери Вајтвотер”.

Председник Клинтон и његова супруга Хилари тврде да ништа нису учинили противзаконито и да су у инвестицији „Вајтвотер” — земљишном комплексу у Арканзасу — једино изгубили дио уложеног новца. Данас је, међутим, Клинтон признао да је, супротно ранијој тврдњи о губитку од седамдесет хиљада долара, изгубио око тридесет хиљада мање, што је све значајно за истрагу о његовим пореским обавезама.

ИНТЕРВЈУ „ГЛАСА СРПСКОГ“

РАЈКО ПЕТРОВ НОГО, ЛИРСКИ ПЈЕСНИК

СРБИ МОРАЈУ

● Србима мора да се призна оно што се признаје и другима - да се удружују с ким ће им бити боље ● Запад не зна гдје су му границе на Истоку ● Рат је својом жестином изненадио и најзлогукије пророке ● Душмани су се изненадили, па и наљутили, што смо овај рат дочекали спремнији

„Уморан сам од пута и не знам шта да кажем“, рекао нам је Рајко Петров Ного, лирски пјесник и човек који поуздано зна нешто о овој нашој „допини суза“ - како је неко некада назвао планету Земљу - док смо договарали разговор за „Глас српски“, Редови који слиједе неопредна су посљедица тог умора и тог „незнања“.

— Како да четири српске државе постану једна? Рат траје већ четврту годину и огромне су жртве већ положене на путу ка том циљу.

— Од Карађорђевог буне до дана данашњег то је нешто што стоји као идеал сваког Србина, а нарочито „рубног“ Србина. 22. и 23. априла одржаће се Други конгрес српских интелектуалаца из свих српских земаља и из дијаспоре. Подсјећам да је први конгрес, одржан крајем марта 1991. године, имао тему „Југословенска криза и српско питање“. Надамо се да ће овај који држимо на Плазеву суботу бити вјесник завршетка овог рата, као што је онај био вјесник његовог почетка. Тема Другог конгреса је „Српско питање данас“.

— Шта је српско питање данас него уједињење Срба данас. Наше најумније главе, академици, написале су већ реферате, почевши од професора Милорада Екмечића, преко Павла Ивића, до академика Јовичића, Крстића и бројних других значајних имена, о тој епохалној теми. Наравно, огромни проблеми јављају се због тога што је глобално поремећена равнотежа и што, како то каже професор Екмечић у свом реферату, Запад данас не зна гдје су му границе на Истоку. Али, исто тако додаје и једну врло аподиктичку тезу и тврдњу: средњоевропски католички клерикализам дефинитивно је спомљен у босанским шумама. Између те двије тезе крече се и моје размишљање.

— Што се мене тиче, ја бих се ујединио колико је сутра. Па шта нам Бог да. Када се једном дефинитивно ујединимо, нећемо моћи више да се „вадимо“ на то да су нам за евентуалне неуспјехе криви други. Срби најзад морају да одрасту и да виде колико могу сами и како да дигну кров на вјетрометини или, како ју је Цвијић звао, „кући поред пута“.

— Недавно су Хрвати и муслимани под притиском Америке у Вашингтону потписали нешто што они зову споразум. Мишљење је да је рјеч о споразуму који ће „држати воду док мајстори не оду“?

— Нас не мора да се тиче ко ће се с ким удруживати. Српско им било! Ипак, оно што се признало другим, мора да

се призна и Србима. И Срби ће се удруживати с ким хоће и с ким ће им бити боље. Међутим, овај „загрљај“ Хрвата и муслимана, након онолике крви, прилично је чудан. Разумијем шта хоће Америка и Европа - да не буде исламска држава у Европи - и Хрватска је изабрана да буде та која ће „Муслиманију“ увести у европејски свијет, односно да то буде нека секуларна држава. Хрвати осјећају опасност коју таква држава носи. Недавно сам читао једног њиховог интелектуалца који сасвим логично каже да је уништена некадашња Босна и Херцеговина, да би се сада од Хрватске направиле некаква нова Босна и Херцеговина. Не видим да су у тај загрљај вољно ушли ни Хрвати ни муслимани, али неће нас историја први пут изненадити својим ирационалностима. Ко зна, можда тај брак и успије. У сваком случају, то даје легитимно право Србима да заокруже своју државу, Републику Српску, да одреде омеђе своје границе, и да онда размишљају шта им је најпаветније чинити.

МЕДИЈСКИ РАТ ЈЕ ПЛАНЕТАРНА ПАЖ

— „Ово није прави пут да се српски народ налази на крсту, али смо кроз историју

ЗАРАЗНОСТ ЕТНИЧКИХ ПОКРЕТА

Етнички покрети су врло заразни и оно што се буде одиграло у овом балканском караказану, заразно ће „зрачити“ у Европи и у свијету. Након поразних тоталитаризама, од фашистичког до комунистичког, феномен краја овог вијека јесу управо жестоки етнички покрети. Свијет је то прилично изненадило. Свијет, који је навикао да прима „амерички рецепт“ стапања нација и идентитета, морао се суочити с чињеницом да постоји много дубља и тежа историја.

према великим временима имали и велике људе. Бојим се да је ово велико вријеме, али да смо ми мали људи за велика времена“, рекао је својевремено митрополит црногорско-приморски господин Амфилохије Радовић, додајући: „Да спремност да се боље призна вриједност, да се каже бољи си, ти преузми, у овом тренутку ја нисам за тај посао, особина која је красила наш народ вијековима, садане постоји“. Који је Србин политичар другогме рекао - ти си бољи од

мене, пита митрополит. Шта мислите о том мишљењу?

— Историја иде понорним и непредвидљивим током. Овај рат је својом жестином изненадио и најзлогукије пророке. Просто је шишао као тајфун или као какав земљотрес. Историчари и умни људи, кад историја протутњи, почињу да је осмишљавају. Да историцизују крваве и пријесне догађаје, да им дају накнадни смисао. У том накнадном смислу, можда ћемо ми установити да уопште нисмо били мали народ за велика времена, јер ћемо га самјеравати према парадигмама као што се то иначе чини. Из прошлих времена извлачимо најбоље и према њима се равнамо. Наравно, те парадигме, од косовског мита до Карађорђа и Гаврила Принципа, огромне су и нама се чини да смо према њима ситни. Али, и из овог рата изаћи ће неке свијетле фигуре према којима ћемо се опет равнати. Можда је важније од свега тога да смо ми Срби још увијек народ који често окреће главу према небесима и у њима препознаје нека, можда само наша, српска знамења. Не треба заборавити да смо ми 50 или 70 година бркали вриједности, да смо изгубили стид, осјећање за правду, осјећање за оно што је гријех. Све то накнадно морамо научити, као што се толике генерације данас полако почињу учити да се прекрсте, да у цркву оду, да се у тихо-

Рајко РАДОВАНОВИЋ

који често говори: „Они нас не воле, они нас мрзе“. Сматрам да су те ријечи специфичне за инфантилност, пубертет, а ми као стари народ немамо право на ту врсту инфантилности. Одавно свијетом владају само интереси. Емоције треба оставити за приватну личну љубавну

тимо епској поезији и Његошу, тим нашим библијама усменим и писаним, јасно ће нам се показати да је „Крв људска рана наопака“, да нам на нос може искакати“, једнако као да је „Крвца из земље проврела“ и да су овај рат започели мртви јер је крв била ненамирена. Није далеко тај дан, већ га слутим, ако се ово заврши онако како

„Моја приватност уступила је пред колективном катаклизмом“: Рајко Петров Ного

сферу. Ни у оној сентименталној, старијој историји народи се нису нешто изразито вољели него су налазили одређене интересе избог тих интереса ствари мистификовали и преводили у емотивну обланду. Данас ми дјелујемо прилично усамљено. То је дошло медијски рат, али, за разлику од многих, моје мишљење је да није толико лоше што се медијском рату нисмо тако добро снашли. Медијски рат је планетарна паж и то што Срби у њој нису тако успјешни о Србима говори — добро. Доћи ће ствари на своје и разабраће се и разбистрити овај карамрак, а ми ћемо, надам се, моћи окупати своје данас тако облаћено лице у водици која ће показати да нисмо леђински људи и да смо сачували душу. Ако то не дај Боже, не буде тако, ако нас компјутер изненади — ко зна шта ће он, кад све сабере и одузме, избацити — мораћемо да се суочимо с тим и да истини погледамо у очи. Довољно смо у ранијим ратовима били и неспремни и кротки, довољно смо кротко на јаме ишли да би неко од нас, овако биолошки истрошених, могао да тражи да се понашамо као што су од нас наши душмани очекивали. Душмани су се јако изненадили, па и наљутили, што смо овај пут били нешто мало спремнији, нешто мало боље наоружани него што се очекивало Уосталом, ако се вра-

оčekујемо да се заврши, кад ће Срби ући „у моду“ и кад ће можда бити напрасно обљубљени, као што су сада напрасно омражени. Но, и напрасна омраженост и напрасна обљубљеност не треба да нас заварају и збуне. Морамо бити оно што смо независно од тога како се други према нама односе.

АМЕРИЧКИ КОМПЈУТЕР ПРОГОРИО НА СРПСКОМ ПИТАЊУ

— Крупни догађаји дешавају се и на југу бишше СФРЈ. Односи између Грчке, Албаније и Турске, који су и раније били затегнути, нарочито су то сад док траје рат у бившој Југославији.

— „Програмирајући“ такозвани нови свијетски поредак, који су замислили Америка и неки замагљени центри моћи, амерички компјутер је прогоррио на српском питању. Срби су се, прости, понашали атипично. Нарочито су се атипично понашали Срби у бившој Босни и Херцеговини. Рачунало да су се они прилично асимиловали, да је 50 година ropства под Турцима формирало кметски менталитет и да је 20 година у старој „Југовини“ и 50 у новој потрпо њихову

ДА ОДРАСТУ

изразиту индивидуалност и идентитет. Сви су се изненадили како су се баш ти „рубни“, западни Срби тако брзо и тако снажно окупили. Каква је то глупост била и помислити, прво, да ће странци брзо војно интервенирати и, друго, да се Срби у бившој Босни и Херцеговини неће тући за своје породице и огњишта. У „новом свјетском поретку“ природно је да се највише рачунало на прекомпозицију Балкана. Лично мислим, иако то није смирујуће, да нема мира на Балкану без рјешења српског, хрватског и албанског питања. Да ли ће, као што мисли СИА, из свега тога изаћи Велика Србија, нешто мало мања Велика Хрватска и не знам како увећана Албанија, немам памети да предвидим.

и случај законит. Према томе, то нам је што нам је.

- Како бисте дефинисали „правог Србина“ данас? Наиме, та „дефиниција“ и те како се мистификује?

- Покојни историчар и академик Радован Самаринћ, један мудар човек, давно је рекао како наш народ има висок проценат сопственог отпада. Наше најбистрије главе не његују аполетски однос према својој нацији него, напротив, један критички, рекао бих и демистификаторски однос који отрежњује. Морамо се суочити са страшном истином да има нешто у нашем народу херeditарно, тамно, управо због тога што је наш човек мијењајући вјеру одмах мијењао и нацију. И Богом просто му било што је тако било.

Очекујем да то стиња и да се, као рационалан народ, саберемо, окупимо, оsrбимо и обојимо, и да тако сабрани почнемо да градимо свој дом као европски народ. Што смо одувјек.

ИШЧЕКУЈУЊИ ВЕЛИКО ПОМИРЕЊЕ

- Рет, хаос по дефиницији, ефикасно разбија старе моралне каноне, доноси тако бројне моралне недоумице. Једна од специфичних недоумица је питање војно способних мушкараца који су напустили Републику Српску и Републику Српску Крајину.

- Из позиције из које говорим, а говорим као пирски pjesник, немам никаквих амбиција да пресуђујем. Напротив, онај сам који мора да разумије и да пати са онима који пате. Нисам нарочито компетентан за ту врсту питања, али осјећам да немамо вишка ниједну српску главу. Осјећам да су они који су побјегли такође наши. Како ћемо их вратити, како ће људи који су од почетка рата у рововима гледати на њих... Наравно, да ће се стварати многе тензије и омразе, али мислим да је омраза Србима доста и да би најзад морало доћи велико помирење. Сматрам да ће се они који су побјегли, а били су способни да пушку носе, и сами о свом јаду заборавити. Зрно части и савјести сваки од њих мора имати, а ми смо патријархалан народ, у којем постоји кућни одгој и у коме се знају неке историјске и друге обавезе. Онима који зрна части немају, не може ни Бог отау помоћи.

- Чиме се бави Удружење Срба из бивше Босне и Херцеговине у Србији, чији сте активни члан?

- Удружење, чије је сједиште на Теразијама 3/VIII и чији је предсједник Гојко Ђого, окуља све оне који су поријеклом „с оне стране Дрине“. Имамо 40-50 подружница по цијелој Србији, а Удружење чине људи који хоће да помогну нашем устанку и нашој борби за слободу у сваком виду. Помоћ, која се стизала одавде и из иностранства, ишла је и цивилима и војсци. Међутим, Удружење није само та врста институције јер смо организовали и културне акције, а људи које окуља Удружење ишли су да буду са својим народом у патњи и да тај народ осоколе када му је најтеже. Итоне празном ријечју, чиме смо јасно стављали до знања том нашем свијету да и у матици има своје људе.

- Колико Ваша поезија трпи због некажњеног дјеловања?

- Савршено ме се не тиче хоће ли написати још нешто или нећу. И иначе врло вријетко пишем, и да Бог да

ДОЋИ ЋЕ НОВА ПОЕЗИЈА

- Доћи ће и поезија, сасвим сам у то сигуран, која ће „искупити“ сав овај ужас и трагедију, јер као што је увијек бивало, српска поезија ће спиритуализовати пријесне догађаје. Ти млади момци с новим сензибилитетом који су стали на браник своје отаџбине и који су гледали сав тај ужас изблиза, проговориће можда размирским сликама, можда новим ријечима, али то ће бити сигурно у оној српској вертикали која је знала проговорити од Косова преко балканских ратова, првог и другог свјетског рата, до дана данашњег. Те нове ријечи „искупиће“ концентрисани балкански мрак у који нас је историја затворила.

- Однос према УНПРОФОР-у најчешће је врло индикативан као показатељ тренутног „стања ствари“ у овом рату.

- Има теза по којима се историја не догађа спонтано као што мислимо него је то „пројекат“ који, драстично да кажемо, ствара CNN. Савремену историју производи CNN. Они увјежбавају „историјске скечеве“ и увијек се нађу на „правом мјесту“ да их сниме. Терор информативних система јесте савремени облик тероризма.

Сигурно је да многи извјештаји које су они честити официри УНПРОФОР-а послали својим централама нису били одмах објелодањени. Наслушаћемо се накнадно свакојаким бедастоћа и непочинстава. Занимљиво је да су многи који су стартовали условно говорећи као анти Срби, проводећи вријеме на терену, прелазили на страну Срба, од генерала Мекензија до порда Овена. Можда је једна од индикација какав је српски народ и то. Наравно, то страховито кошта и наш данаку крви заиста је страшно, али не видим да смо могли друкчије. И уопште не полажем много на „накнадну памет“ која каже: „Да смо тада то и то урадили било би боље“. Историја је оно што се догодило и у њој је

него што је истог тренутка да је промијенио вјеру и нацију постао заклет крвник сопственог народа. Морамо знати да су кроз историју, а историја није ништа друго до историја насиља, све казнене експедиције против Срба биле сачињене од људи наше крви и језика. Били су то поврнућени, испламизовани или поунијашени Срби. Тако да би циник могао рећи да се цијела наша историја, тако крвава и страшна, одвија у кругу једне „породице“. Да

бисмо из те болести некако изашли, морамо се разграничити и покушати живјети једни поред других. Неопходно је то због нашег менталног и сваког другог здравља. А што се пак тиче различитих митоманија и мистификација, Срби су један литерарно обдарен народ. Уосталом, нема народа који има цијелу своју историју опјевану у једном метру, десетерцу. Народ који вјерује у виле и вукодлаке има раскошну фантазију, а ту фантазију у посљедње вријеме „посједују нарочито неуки. Не бих се много узбуђивао што се многи деру, што су им очи наврх главе - и што су опијени тим примитивним фолклорним српством. Јер, колико год да је гушено 50, рекао бих чак и 70 година, толико је оно морало да се некако кроз те примитивне форме врати

ИЗВЈЕШТАЈ ВЛАДИКЕ ЗАХУМСКО— ХЕРЦЕГОВАЧКОГ

Свети Ђурђе жито сеје Макавије коси
Госпојина у сноп веже Илији приноси
Где су људи ако свици по њивама раде
чим погину посвете се у небо посаде

Срби су
Ти к'o кромпири Под земљом су бољи
Ничу где их затрају Све по Твојој вољи
О Митрову што под земљу Димитрије сложи
Васкрсије васкрсава и Божић побожи

Гробља су Ти понијела С хумки светлост веје
На рукама удовице посмрче се смеје
Из колевке на замрке Твој рукосад ниче

За ждралима одлетелим ждраловићи криче
Невесиње невен сије Ти коприву сади
У гробове јединака Кућо Сирочади

Рајко ПЕТРОВ НОГО

ово наше успије, па макар не написао више ни стиха. Ни ово што сам досада урадио од мене се није очекивало. Сувише је узак и камеран мој пирски дар за оволику драму. Уосталом, Срби имају своју велику поезију за овакве граничне ситуације и у недостатку савремене поезије спокојно можемо посегнути за епском поезијом или његошем и то је пуна капа. Али, када се све ово сабере и сталожи, покућаће можда неке слике које су моје очи на овим путовањима гледале. Ако те слике дођу, биће добродошле, а ако не дођу, биће у томе неке дубље правде. Не силим ништа, пред колективном катаклизмом

устукнула је свака моја приватност.

- Имате ли, на крају, поруку за нас у Републици Српској и Републици Српској Крајини?

- Немам шта да поручим онима који све знају. Идући по тим теренима сретао сам се са људима којима се језик прочистио, којима су се лица прољепшала, које су трагедије и близина смрти духовно прочистили. Као пирском pjesнику дужност ми је ако pjesник дужност уопште може имати - да будем са својим народом и да са њим патим, да покушам да разумијем. Ако pjesма може да буде порука, нека моја порука буде овај необјављени сонет.

ЉУБАВНИ РОМАН
СА МИРИСОМ БАРУТА

ИСКРА У СНИЈЕГУ

Милкица МИЛОЈЕВИЋ

Цијелу ноћ пролазили су курири, кроз кућу, која се из тамеља тресла од топовске палбе. А ноћ је била свијетла, од снијега и мјесечине. Није могла заспати. Стезала је својим малим шакама једну уснупу руку, као да је у њој, у тој руци, сва тајна живота. Није могла заспати, не због граната, (на то је већ била навикла) не због мјесечине (вољела је свијетлост). Није је мучило тај страх. Водила је у себи, неки свој рат, неразумљив и страшен.

А Он је спавао. Сви су спавали, дубоким, тешким сном преморених ратника.

XXX

Имала је много ратних другова. Он јој никад није био ратни друг. Како се то десило? Случајно. Као што случајно метак промаши човјека. Или га, случајно, погоди. Рекао је само, чувај се, али јој је глас био другачији. Десио се трену-

так. Изнала је да могу бити све или ништа, али да никад неће бити ратни другови.

XXX

Један „случајан“ сусрет и једна невјешта безазлена и прозирна лаж, непотребна, као што дјеца лажу без потребе... И све би личило на сасвим обичну причу, али...

Она није никад сједила, септима, поред телефона, стрепећи, да ли ће се Он јавити... Није гледала кроз излог кафе, да се појави, свеже избријан, у бијелим патикама. Чекала је да се врати из битке и радовала кад га види, презноје у благовјесним чизмама, да иде, сам, на својим ногама, са обе руке и оба ока и... Жив. Читав. Добри Боже. И сва би снагу усмјерила само да не заплаче, од радости. Јер, ратници сузама не вјерују.

Никад се није питала шта вечерас обући. Била је у униформи.

Знала је да није крива. Да нико није крив. Али се благи осјећај кривице јављао у сваком

тренутку среће. И знала је да се ту ништа не може, да је то Судбина.

XXX

Знала је да њен рат није исто што и његов рат, иако су носили исте униформе. Јер знала да је рат природно стање човјека, да не признаје приче о равноправности и једнакости које природа не познаје. И знала је да у рату нема лажи, да је мушкарац и ратник и ловац, а жена је жена и нема приступа у њихове тамне просторе и да у тим просторима ипак ништа не би разумјела. Иако су они мислили да је увијек са њима Она, у ствари, никад није прозиривала ТАМО, као што добро испитани мушкараци не завирују у будоваре.

И ноћу је кришом, пришивала нарамнице с унутрашње стране тек опране кошуље од маскарног платна и носила, у тајном џепу униформе безбојни руж, да јој усне не испуцају од вјетра, кад иде на „линију“.

● Чинило јој се да чује како крцају суве границе и како се ломе сјежна кора под његовим чизмама и да то исто чују непријатељски војници ● Читала је књигу о Милану Тепићу, помислила је, први пут, како у херојству има нечег свирепог ● Знала је да је рат природно стање човјека и да у рату нема лажи и да је мушкарац и ратник и ловац, а жена је жена... и да могу бити све или ништа, али да никад, никад неће бити ратни другови

Јер знала је да само тако може добити свој рат.

XXX

Чула је да је акција завршена и да нико није рањен и да ће се момци одмарати до јутра. И пожурила је да стигне „кући“. Мислила је да ће вечерати заједно и да ће слушати радио и пити кувано вино.

Али је Он дошао и рекао, идем вечерас, вратићу се, можда, тек пред зору. И није рекао да ће је повести са собом. Била је љута и љутала је и запалила цигарету. И гледала кроз прозор у снијег и мјесечину. И можда се не би ни окрену-

ла, али је осјетила поглед на потиљку, али не онакв као у каубојским филмовима са Клинтон Иствудом.

Он је обукао бијелу униформу и погледао је и пружио руке да му свеже траке на рукавима. А њој су руке задрхтале, саме од себе и спустила је поглед, као кривац. Јер, знала је шта та униформа значи. И како се лако, за тренутак, на тој бијелој униформи у бијелој ноћи, може зацврнети крв, пурпурно.

Рекао јој је неколико бесмислених ријечи, да не зна колико ће то трајати и да ни-

ИЗ ДРУГЕ ШТАМПЕ: „СВЕТИГОРА“, ОБРАЗНИК ЗА ВЈЕРУ.

„АСТРОЛОШКО ПРАВОСЛАВЉЕ“ МИЉЕ

Владимир ДИМИТРИЈЕВИЋ

Кад људи изгубе веру Бога Живога и Истинитога, када, као блудни син, одлутају од Дома Очевог, Цркве Христове, они се препуштају лажној и празној вери, људској души, гадна и жедна Духа Светога, пута по тамни назови-духовности и опчињава се својим маштаријама. Они који уместо Хришћанства, вере наших Светих Предака, бирају неку од врста секташтва, окултизма, и далекоисточних фантазија, налик су на путнике, изгубљене у пустињи, којима се усред врепог песка привиђају изворе питке воде и сласне урме. Жељни да дознају своју „судбину“, да усаврше своје „спиритуалне способности“, они заборављају да прегледају у ризнице Православља и окрећу се лажном злату гатарија и сујеверица.

Чињеница да је наш народ одвојен од својих свештених корена (што својом кривицом, што кривицом комунистичких и пост-комунистичких властодржаца) јасно нам ставља до знања зашто је територија на којој живе Срби већ поодјавно изложена инвазији разних „пророка“, астролога, биоенергетичара и „видовњака“. Занимљиво је да је један од главних канала ширења овакве „духовности“, поред дневних новина и ревија, и значајна, државна

телевизија Србије, па и Црне Горе. Гледаоци се преко овог „прозора у свет“ упознају с разним врстама екстрасензорике, паранормалних искустава, итд. док се православном Хришћанству медијски простор даје само формално, веома кратко, уз редовне коментаре којима се етнолога и социолога културе који светосавску благовест своде на паганизам и анимизам. Нећемо сам анализирати шта стоји иза овакве уређивачке политике нарочито ТВ-Србије. Задржаћемо се укратко на једној од емисија у којима дотична кућа распећеном и збуњеном гледалишту нуди своју верзију верских истина. Овај програм се емитује једном седмично, тврди се да је гледани „запажен“ (што се, наравно, тешко може проверити). У сваком случају, реч је о типичном примеру тобожње духовности доба у коме живимо.

Реч је о тзв. „Миљином хороскопу“. Емисију припрема и води Миља Вујановић, самозвана „Регулус“, професионални астролог и хиромант (гледач у длан) из Београда. Иза ње, су, као позадина, често слике Миљина Станковића, самозваног „од Мачве“, дежурног медијског Србина и православаца, који је организовао „православне“ манифеста-

ције типа бацања кетве на Америку и вампирског бапа у част „најпознатијег српског вампира Саве Савановића“. Са таквом декорацијом и у атмосфери напетости, гђа Вујановић почиње своје емисије. Да се у њима задржава само на астрологији, хиромантији и сличним вештинама, још и некако: иако је ту реч о празноверцима, бар бисмо били сигурни да севодитељка креће у домену своје „стручности“. Међутим, не! Тумачећи из астролошке перспективе савремена збивања у свету и код нас дотична се стално позива на

то какви су јој циљеви и намере, али је очито да незнање и лоша обавештеност, помешано са астрологијом и хиромантијом, дају резултате који би се могли подвести под једну одредницу: „Збрка“. Да бисмо то показали, анализираћемо емисију од 23. марта 1993. која ће нам, пошто су сва издања слична као јаје јајету, послужити за огледни пример. У њој смо могли да чујемо како разни „црни магови“ „зомбирају“ (?) народе бившег СССР-а и Југославије, како је гром, за опомену Западу, ударио у врх Ајфелове куле, како је Игнбергер,

што би рекао Вук Караџић, „по правилима баба Смилване“. Она вели да сви народи имају своју „Карму“, коју су заслужили „у претходним животима“, па морају да је доследно испуне. По гђи Вујановић, карма СРБИЈЕ је да се стално БИЈЕ, РУСИЈА треба да СИЈА, од НЕМАЧКЕ можда неће остати ни МАЧКА, И—ТАЛИЈУ (талија—срѣћа) ће напустити ТАЛИЈА, а од целе ЕНГЛЕСКЕ остаће само ЛЕСКА. Коментар овом ТВ—бунцању није потребан. После „теоријског“ дела програма, кренуле су астро—хиромантске ана-

● Овако говори Господ: „Не слушајте шта вам говоре пророци: Варају вас, говоре утваре срца својега, не из уста Господњих (Јефрем 33,16)

Православље, цитира Свето Писмо, наше познате теологе (ова) Јустина Поповића, рецимо, говори људима да иду у цркву, прориче датум „Христовог другог доласка“, итд. На жалост, верски непросвећени гледаоци умеју да наседну овом „православљу“ астролога, па смо дужни да упозоримо на неке чињенице.

Очито је да је гђа Вујановић своја обавештења о православном Хришћанству стицала самостално, без дубљег познавања, што се одражава на њено излагање основних верских истина. Неупазимо

будући да је противник Срба: доживео освету „космичког бумеранга“... Гђа Вујановић тврди да наша азбука личи више од свију на „космичку азбуку“ (да ли то значи да смо пали с Марса?). Црни анђео Америке, описан у Светом Писму (?), не може ништа нашем белом анђелу, уз то, ускоро ће нам доћи „Исус Христ“, па плановима својих непријатеља можемо само да се смејемо.

Најинвентивнија су, међутим, њена „лингвистичка“ рјешења и „етимолошке“ доскочице у стиху, изведена

лизе. Извесни гледалац Лука, архитекта из Суботице, добио је препоруку да увек гради куће с кровом, а не са питере, јер ове прве боље привлаче „космичку енергију“. Сазнао је да је вероватно депресиван пошто живи у Суботици, а у имену тог града налази се реч СУБОТА (?): обавештен је да ће ускоро срести сродну душу праву „темпирану бомбу“, и слично... Да не дужимо: у срећнија времена, овакво духовношибицање било би стављено у рубрику „тандара—мандара—броф“ и третирано као такво. С обзиром да су

ком, баш ником не говори куда је отишао. И кад су га питали, ратни другови, да побу, са њим, наредио им је да остану, гдје јесу. Није му рекла чувај се, јер се први пут уплашила тих ријечи.

Отишао је сам, са својом пушком, и тамо, у ноћи, чекао га је само неколико, њему сличних.

Она је остала, са ратним друговима. Они су јој причали, анегдоте, тек да завајају вријеме, и бипо је дирљиво како су покушавали да буду лажљиви, да јој помогну. А нико јој није могао помоћи.

Ишла је из собе. Знали су да жели да буде сама и нико је није заустављао.

И размишља је, да ли је Он примијетно бљесак љубоморе у њеним очима. И како је могла тако, како је могла да помисли, оно што помишљају дјевојке које чекају телефонске позиве и питају се шта обући вечерас. И читапа је књигу о Милану Тепићу. И први пут јој се учини да у херојству, да у подвигу, има нечег свирепог.

И ако се нешто деси, Она ће бити крива, јер није смјела да се љути, да помисли.

Али је љубомора није напуштала. Дрхтапа је од љубоморе. Није се бојала дјевојка које чекају телефонске позиве и питају се шта вечерас обући. Оне су из друге бајке. Није се бојала пијених жена. Знала је, то може само она, велика, јака, непобједива, бијела, бескрајно бијела, као снјег, као његова униформа, као сва бјелина свијета. Она може једном, заувјек.

Била је љубоморна, на смрт. И ако настане струје, неће упалити свијетлу.

И учини јој се, први пут, да је добро што немају дијете, јер мислила је да не смије отићи, са овог свијета, неко ко није ко није оставио ту малу искиру живота, иза себе.

И зарекла се, да се никад више неће љутити, и да никад неће заплакати, и да никад неће помислити, и да никад неће сумњати, и да ништа више за себе неће тражити, ништа, ништа. Само нека се ноћас врати.

Ноћ је била бијела и сабласно тиха. Недостајао јој је фијук граната и топовска паљба, и курири што отварају и затварају врата, тражећи неког, и брктане камиона који возе момке у акције. Ноћ је била сабласно тиха и била је мјесечина и чинило јој се, да, у тој ноћи, чује како крцкају суве границице и како се ломи сњежна кора под његовим чизмама. И да то са оне стране фронта исто чују непријатељски војници, на стражама.

Много прије зоре, чула је тешки бат познатих корака и чула је, „пожурио сам, да те видим“. И није било у његовом погледу оног тамног ратничког бљеска, била је искра савјетности, коју је препознала, јер ју је чекала, одувјек.

xxx

Јутро је свануло сунчано и хладно. Видјела је милион искрица у бијелом снјегу. Загорачила у снјег радосно, лако, као што дјеца улазе у игру. Први пут се ничег, ничег, није плашила.

Од дописника СРНЕ

Љерка ТЕРЗИЋ

У сриједу, 23. марта, коначно је „подигнута завјеса“ и свијет је добио прилику да провиди иза кулиса сарајевске ратне драме. Аутобус из муслиманског дијела града је након трочасовног кашњења мирно прошао 25 километара дуг пут кроз територију Републике Српске до муслиманске територије у Високом и даље ка централној Босни. Камере муслиманских и свјетских медија овај пут нису биле на лицу мјеста — није било крви ни пешева за антисрпску пропаганду.

— Након двије ратне године, пет цивилних полицајаца Републике Српске и пет новинара српских медија први пут су у сриједу, 23. марта, прошли стотинак метара од контејнера на улазу у фабрику „Претис“, гдје је посљедња линија српске одбране Војошће, до дворишта некадашњег Саобраћајног факултета, злогласног упоришта муслиманских снајпериста.

Киоск испред моста преко вођашанског потока Јошаница, између двије некадашње кафане „Топола“ и „Јаран“, од данас је званично гранични прелаз из бивше Босне и Херцеговине (БиХ) у РС, преко којег би у девет часова требало проћи први аутобус из муслиманског дијела Сарајева, са 11 најављених путника за Високо. Двездесатак метара „ничије земље“, коју контролише УНПРОФОР, дијели нас од муслиманске границе на којој су вођашански полицајци препознали предатног колепу Мехмеда Мешу Вељана. Посматрамо га како у већ заборављеној плавој униформи из минулих времена и белим ципелама нервозно шетка цестом. Одушевљени могућом причом са мирисом сентимента, крећемо ка муслиманској граници.

ЊИХОВ ПОСАО НА НАШОЈ ЗЕМЉИ

„Хеј“, викну иза нас сићушни плавокоси Британац са плавом какицом натученом до очију. „Хеј“ одговарамо, изненађени притиском тврде цијеви на меком месу стомака.

„Сингапура“ калибра 5,56 милиметара уперена је у човека на свим језицима свијет значи исто. На наш забезекинути поглед младич само слеже раменима и мрмља изени — то је мој посао.

Сати пролазе, аутобус из муслиманског дијела Сарајева не долази. Пушимо цигарету за цигаретом и опушке бацамо на „ничију земљу“, тик пред војничке чизме унпрофорца.

„Центротранс“ касни као и прије, или је можда застој трамваја, шалимо се, „убијајући“ дуге сате ишчекивања. Из десетак бијелих оклопних транспортера са ознаком УН, распоређених дуж пута, провирују плави шљемови а куполе се уз тихо зујање покрају усмијеравајући топ калибра 20 милиметара неизлајанично на српске муслиманске положаје удаљене једва десетак метара од нас.

Двојица неких „плавих чувара“ изненада цијеви усмијеравају ка Саобраћајном факултету посматрајући кроз оптички нишан рушевну зграду. Муслиманци!

Пет српских полицајаца, толико новинара и два британска унпрофорца у 10 часова и 45 минута мирно посматрају муслиманског војника који шета по крову. Да ли ће пуцати? Тишина. Само тихо зујају куполе на транспортеру, прије него што су три авиона НАТО — а у бришубем пету протутњала изнад нас.

Након овог узбуђења, чекање још теже пада. Командант британ-

УНПРОФОР НА СПОРЕДНОМ ПУТУ

ског батаљона УНПРОФОР-а мајор Бил Кјубит објашњава да аутобус касни због проблема са списком, али нас убјеђује да ће сигурно доћи. Покушавамо га наговорити данам дозволи разговор са муслиманским граничарима, бар да се дознамо. Мајор Кјубит се смије, разумије нашу жељу, али нема олакшања за тако нешто.

ЛИЈЕПЕ ЖЕЉЕ ФРАНЦУСКОГ ПУКОВНИКА

Командант француског инжењеријског батаљона УНПРОФОР-а пуковник Лајонел Ланфан примјењује наше нестрпљење и прилази да поразговарамо. Симпатичан човек, провео је каже шест мјесеци у Јужном Либану, двије године у централној Африци, двије године на Мартинику у Гвијени и у Новој Каледонији.

Донесите ли мир свијету?

Линфан се смеје. Нада се, каже, да ће ускоро у Сарајеву бити мир јер је српска страна пружица изврсиу сарадњу. — Када ће Срби моћи слободно пролазити кроз муслиманске територије?

„Ја сам само мали француски официр“ — немодно спегну раменима пуковник Ланфан, а симпатична дјевојка, преводилац, гласно се исмије.

Сати пролазе, аутобуса нема. Унпрофорци развлаче бодљикаву жицу око бивше кафане „Јаран“ у којој ће бити смјештени. На прозоре довлаче већ десет и редорећа са пијеском и покушавају да прекиратом плавом заставом УН прекрију фирму бивше кафане.

Изнервирани војник узима заставу и побједоносно је доноси до саобраћајног знака испред границе РС. Један плави шлем спушта се на кољена у прашину, други се лење на његова пења. Паф! Клапа два - опет пад. Наша „десетина“ звиждуцима бодри унпрофорце. Четврти пут, застава је пободена на врх знака и одушевљени војници заједно се бацају у прашину.

Френетично аплаудирајући узвикујемо - УНПРОФОР НА СПОРЕДНОМ ПУТУ!

Шљемови се пријатељски смјешкају, посматрајући неизмјенично наше одушевљење и плаву заставу која се вијори на врху саобраћајног знака који упозорава скретање на споредни пут.

НА ГРАНИЧНОМ ПРЕЛАЗУ

Целу представу прекида ненајављени долазак команданта УНПРОФОР-а за Сарајево Андреа Субируа.

Задовољно трљајући дланове, Субиру објашњава да је акција стварања „плавих путева“ у Сарајеву обављена без инцидената. Отворен је мост на Грбавици, отворени путеви преко сарајевског аеродрома. Само аутобуса за Високо још нема, а скоро ће подне.

Након трочасовног кашњења, у 12 часова и пет минута аутобус се најпонак појављује. Од једанаест најављених путника за Високо

двоје је одустало на аутобуској станици у муслиманском дијелу Сарајева.

Колеге из Би-Би-Си-ја, који су били присутни при укрцавању путника, свједоче да је један младић одуство од пута када је сазнао да неће моћи ишаи на српској територији у Војошћу.

У 12,10 аутобус се зауставља на граничном прелазу у РС, а возач нам кроз отворен прозор маше и довикује: — Пролазно сам овим путем 20 година, али сада не могу да га препознам. Срушено је ово бона, језа ме хвата када видим.

У аутобусу три млађе жене. Остало старији. Алија Алијевич (70) иде по супругу у Зеницу.

— Прије рата отишла је у госте, запуцало се и није могла назад. Тешко је било мени без ње, али сад ћу је довести кући. У Зеници је глад, ваљда ћу је затећи здраву“, казује Алија споро скидајући шешир са сједе главе. Дрхте му старечке руке од узбуђења, не од страха пред српском милицијом, каже уз смјешек.

ПОДИГНУТА ЗАВЈЕСА

Шефкија Скопљак (61) је из Високог у Сарајево дошао прије 20 дана да обиђе децу. Три дана му је требало да пјешке пређе кроз Фојницу, преко Бакосвићке долине до Тарчина па тунелом испод сарајевског аеродрома до муслиманског дијела града. Сада мирно сједи у аутобусу који ауто-путем кроз српску земљу у ускоро стиже у Високо.

Најсрећнији међу путницима су Бехија Мехмедовић (76) и њен супруг Салко Шаферовић (79).

„Идемо кући у Високо, тамо су три његова сина из првог брака и петоро унучади, све кућа до куће“, објашњава Бехија.

Салко се сретно осмијеује машући синовима, мислећи ваљда од нашег фиктелефона да је камера.

Баба и ја смо пред рат дошли у Сарајево на пијемале. Кад је пукло више нисмо нигдје присјели, ни у болницу нас нису хтјели, а нигдје никога свог у граду немамо. Били смо овдје-ондје, тамо-овамо, некако смо се исплатили и преживили и сад ћемо, ако још буде живота, својој дјеци“, додаје Салко.

Признаје старац да се „мапо боји“, а бака прихватајући преко сједишта његову руку неколико пута понавља, „нема потребе за сузе, сада идемо кући“.

Након рутинске контроле докумената и пртљага аутобус из муслиманског дијела Сарајева у 12,22 часова наставља пут за Високо у пратњи једног „ципа“ и три транспортера УНПРОФОР-а.

Путовање муслиманских цивила кроз територију Републике Српске преко Војошће и Илијаша до муслиманске територије у Високом, и даље ка централној Босни завршено је без инцидената.

У сриједу, 23. марта, коначно је „подигнута завјеса“ и свет је добио прилику да провиди иза кулиса сарајевске ратне драме. Камере муслиманских и свјетских медија овај пут нису биле на лицу мјеста - није било крви ни пешева за антисрпску пропаганду.

КУЛТУРУ И ВАСПИТАЊЕ, БРОЈ 25, ФЕБРУАР 1994.

ВУЈАНОВИЋ

времена друкчија, подсећамо читаоце и на следеће:

1. Гђа Вујановић не познаје Православно Хришћанство какво исповеда Црква. Њена тумачења су шарлатанска, произвољна и штетна: Свето Писмо и теолошка дела цитира углавном произвољно, често измишља, додаје, измаштава.

2. Астрологија и хиромантија немају ничег заједничког с истинном откриеном Цркви Божјој. Штавише, као магијско—врачарске вештине, строго су забрањене. Старозаветне књиге (Левитска и Закона поновљених) кажу да нико не сме ићи код врачара и гатара ма које врсте, па ни код звездочатаца. Пророк Исаија је све који се баве астрологијом упозоравао на то да газе закон Божији, и да ће због овога сносити последице (Ис. 47, 12—14). Номоканон, зборник правила црквеног живота, одређује шест година забране Светог Причешћа за оне који се астрологијом баве или астрологе питају за савет.

3. Учења о „судбини“ и „карми“ су незнабожачке самоодбране. Не постоји никаква судбина као нужност да човек учини овај или онај поступак. Мада Господ зна шта ће неко учинити, свако од нас има спободну вољу по којој се одређује: Божије свезнање не утиче на нашу слободу „Карма“ и учење о „претходним животима“ су

оријенталне верске доктрине које су од светих Отаца одбачене као неистините.

4. Планете и звезде су небеска тела, без разума, воље и осећања: оне, као ни остали физички објекти, не могу управљати човековим поступцима.

5. Светио Оци који су о овим проблемима писали, од светог Јована Златоуста до дана данашњег, упозоравају Хришћане да се клоне свих видова тобожњих предсказивања, астрологије, магије, спиритизма, итд. Ко то не буде појмио, лишиће се, по речи светог Максима Грка, заступништва Божијег и свесно ће се предати у руке непријатељу нашег спасења — злом духу.

Надајмо се да ће они који, с добрим или лошим намерама, заводе верски запуштен народ, схватити како је опасно играти се с оним што не познајемо. Народу који таквим заводницима верујенека буде реч од пророка Јеремије (33,18): „Овако говори Господ над војскама: Не слушајте шта вам говоре пророци који вам пророкују, варвају вас, говоре утаваре срца својега, не из уста господњих“. Уместо лутања по пустињи лажних пророштава, астрологије и сличних празноверица, нека свако погледа у свештене ризнице наше вере: тамо је спасење и живот вечни.

ЕСТРАДА И ДУХОВНОСТ

ГОСПОДАРИ ПРАЗНОГ ПРОСТОРА

БАЊА ЛУКА, 25. марта - Мјесто догађаја, Спортска дворана „Борик“. На улазу гужва, граја. Сви хоће да буду што ближе фолк - звијездама: Маји Маријани, Зорици Марковић, Милану Бабићу... Свјетла се гасе и почиње... Публика, очигледно жељна музике и опуштања, расположено поздравља пјеваче.

Након готово двогодишње паузе у Бањој Луци су се поново почели одржавати концерти. До сада су већ били „Зана“, „Кербер“, „Рибља чорба“, „Бајага“, „Галија“, а љубитељи народне музике могли су да уживају у концертима Мирослава Илића, Цеце Величковић... Како сазнајемо, тако ће се наставити и у наредним мјесецима.

„Хит-параду“ организовала је продукција грамофонских плоча Радио-телевизије Србије, а извршни

организатор је „Естрада плус“ из Београда.

У времену свеопштег опадања стандарда, у времену српског отаџбинског рата, земљама српским језде господари празног простора - такозвани естрадни умјетници. Тусу свугдје и на сваком мјесту гдје се узима нова. Исто „сопарно“, на руке. У несрећи народној снашли су се. Осим плача за изгубљеним драгим или драгом, има ту и плача над напаћеном отаџбином. Народ ко' народ, долази да слуша ову псевдооријенталну музику. Па док се бори, управо против тог оријентализма, на земљи својој узима га у огромним количинама, сврставајући га, где парадокса, у пробудену српску духовност.

Народ, наравно, никада није крив, народ не може да буде крив. Криве су институције државне, људи задужени да се о народној куптури брину. Дакле, док задужени за тај посао не чине оно што би ваљало да чине, на њихово мјесто улазе мешетари, људи који такође нису криви. Они се једноставно баве трговинском, подилазећи укусу маса.

Тако се на овим фотографијама јасно види шта се дешава. Псевдоцирци и псевдомузика комбинована са такозваним жалом. Пусто турско, рекли бисмо. Остајући своји на своме у времену које долази, надамо се да ће истинска култура и духовност ускоро потиснути све ово што нам се догађа, тамо гдје је овоме и мјесто.

Блиски сусрет са публиком: Зорица Марковић

Све пјеваче пратио оркестар ПГП РТС

Уз свирку и акробације

Публика са одушевљењем дочекала своје звијезде

Бањолучка публика права публика, каже Милан Бабић

Маја Маријана: И глас и стас

О РАЗВОЈУ УНИВЕРЗИТЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА У БАЊОЈ ЛУЦИ И РЕПУБЛИЦИ СРПској ГОВОРИ ДР ВИТОМИР ПОПОВИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК САВЈЕТА УНИВЕРЗИТЕТА

ЗНАЊЕ ЈЕ ЗАХТЈЕВ БУДУЋНОСТИ

• Нећемо поновити грешке старог система, отварају истурена одјељења факултета, девалвирају научна звања и подјелом индекса куповати социјални мир • Универзитетско образовање ће се плаћати јер је наука скупа, врло скупа роба • Правилном дисперзијом мреже факултета задржаћемо младост, као интелектуалну и духовну будућност у српским земљама • Сачувају аутономију универзитета, јер ће тако бити и у националном интересу и у функцији јачања наше државе

Како ћемо развијати универзитетско образовање у Републици Српској? Хоћемо ли мрежу факултета и виших школа прилагодити реалним потребама њених милион и триста хиљада становника или инерцијом свијести поновити грешке прошлог времена када смо оснивањем факултета без покрића, кадрова и материјалне основе добили инфлацију диплома и „знања“, те подобра угрозили ауторитет високог школства.

Разговарамо о томе са др Витом Поповићем, потпредседником Владе РС који је недавно именован за првог председника Савјета Универзитета у Бањој Луци. Чињеница да је од 20 чланова овог важног тијела десет именовала Влада РС статусно потврђује бањолучки Универзитет као значајан чинилац развоја Републике чијој државности постојање универзитета додаје нову димензију.

Подсјећамо се прошлог времена када је бивша БиХ, са четири милиона становника имала четири универзитета (Сарајево, Мостар, Тузла и Бања Лука) и када су локалистички афинитети, високом образовању недораслих средина, отворили бројна истурена одјељења, која су потпуно девалвирали статус универзитета.

Универзитети Републике Српске биће чинилац јединственог система образовања свих српских земаља, а јединствени наставни план и програм на факултетима биће израђен на бази онога који већ деценијама функционише у Југославији. То ће обезбиједити проток научног кадра, лакши прелазак студената са једног на други факултет, стабилизоваће се функција наставног кадра и ојачати ауторитет универзитетског образовања, уопште. Више не смијемо дозволити деградацију наставника доводећи их у материјалну бесприцију која потпуно ру-

Младост српских земаља задржаћемо повјерењем у њихову снагу, знање и способност и ауторитетом универзитета

ши њихов ауторитет. Тим прије, што ће се корјенило мијењати наслијеђени односи у области образовања, када је могао студирати свако, без претходног знања и звања. Као свуда у свијету, школовање на универзитету ће се плаћати, па је у том контексту усвојен и нови програм Владе Србије који уводи обавезу плаћања високог образовања. Јер, наука је роба, врло скупа роба.

— Да ли је плаћање универзитетског школовања двосјекли мач јер евидентно измијењена социјална структура на богате и сиромашне ће до индекса регрутовати и оне који могу платити али за високо образовање нису баш и спремни?

— Нећемо куповати социјални мир, али побољшањем студентског стандарда ћемо омогућити да талентовани и вриједни, стипендирањем, упишу факултет. Осим тога, уређеним и јединственим системом образовања и правилном дисперзијом мреже факултета задржаћемо младост у овим српским земљама, јер они су интелектуална, духовна, стручна снага и енергија наше будућности. При том, нећемо ради потреба једног социјалног дијела становништва отварају факултете тамо гдје им није мјесто. Наше реалне потребе говоре да су нам довољна два медицинска факултета и сигурно је да се они неће градити уз пет других. Ако потребе ове државе говоре о три економска факултета, не значи да ће они бити само у Бањој Луци или Сарајеву. Отварамо факултет за спољну трговину не у Сарајеву и Бањој Луци, него у Бијељини, али он ће бити унутар једног од ова два универзитета. Ако отварамо металуршки факултет у Зворнику он неће угледати свјетло дана и у Бањој Луци или Требињу, јер би опет имали хиперпродукцију, и кадрова, и студената.

— Промотивни састанак Републичког савјета за развој високог образовања, у Бијељини, отворио је низ дилема око враже факултета и статуса бањолучког и сарајевског универзитета, али и „локалистичких“ захтјева који не би истрпили терет утврђених стандарда које захтијева високо школство?

— Уз бањолучки Универзитет, постојаће сарајевског Универзитета је

нужно оправдано јер је универзитет као институција значајан атрибут државности. Велики број Срба гравитира Сарајево и његовој околини. Тамо је радио велики број научних кадрова, професора, на које рачунамо да би се вратили на своје катедре. Не заборавимо да је око Сарајева, на српској територији велики дио индустријски важних капацитета, са великом могућношћу запошљавања високо стручних кадрова. То не смијемо заборавити, нити запоставити у плановима развоја наше државе.

Како је мјесто у том погледу бањолучког Универзитета?

— Бањолучки универзитет, у овом тренутку покрива, у погледу уписа студената највећи дио Републике Српске и тако ће бити све док се сарајевски универзитет не оспособи и преузме обавезе оног подручја. Преко милион становника гравитира бањолучком Универзитету.

Међутим, како се и на овим просторима води рат, привреда ради смањеним капацитетом, а држава није у стању да га финансира из буџета, бањолучки Универзитет је доведен у тешку ситуацију и јер дуго није ништа улагано у побољшање услова рада наставника и стандарда студената. Чињеница је да је током цијелог прошлог времена радио у ратним условима, да је дао све врсте профила, и тиме је његов допринос у стварању Републике Српске већи него иначе. Овај универзитет одлично сарађује са сарајевским, београдским и новосадским универзитетом са којима се обавља и још ће се више развијати разијена наставног кадра. Савјетом објеката правног и Технолошког факултета добићемо простор за филозофски, стоматолошки и грађевински факултет, а за тај посао Влада РС је издвојила знатна средства. Стиже и помоћ новосадског и београдског универзитета. На правном факултету у Бањој Луци отворићемо смјер за оспособљавање криминолога и криминалиста и других специјалности за унутрашње послове, чему ће опет, у кадровском смислу помоћи универзитети из Србије, како би што прије подигли ниво образовања. Наравно, у сваку висиоку и на студенте којима се стандард, домски смјештај, што прије морају побољшати.

— Који факултети ће се отворити у другим дијеловима Републике Српске?

— Већ постоји одлука о формирању Учитељског факултета у Бијељини, такође и Вишој школи за спољну трговину у Бијељини. Металуршком факултету у Зворнику, Економском у Брчком, а треба да се формирају и неки институти, који ће ангажовати један дио наставног кадра са бившег Универзитета у Тузли, аналогно као и код Сарајевског универзитета. Само правилном дисперзијом мреже факултета у којој главну ријеч има реалност и заједнички утврђен план развоја нове државе, универзитетском образовању ћемо обезбиједити и ниво и статус што од нас свију тражи наша будућност. Уз све то, морамо сачувати аутономију универзитета, јер ће на тај начин бити и у националном интересу и у функцији јачања наше државе. Нада ПУВАЧИЋ

УЧИМО СРПСКИ ЈЕ ЛИ ВАМ СВЕ У РЕДУ С А Ј?

• Граматичко-правописна правила о писању гласа Ј толико су компликована, да кад бих овдје навео само једно, ви бисте одмах престали читати. Зато ћемо мање о правилима, а више о „најпроблематичнијим“ ријечима

Пажљиво прочитајте ове три реченице:

Војинов каиш је у фиоци.
Војинов каиш је у фиоци.
Војинов каиш је у фиоци.

Сад кажите: која је од њих правилно написана? Обилежите је. Можда се и љутите због овако „безвезног“ питања: „Забога, та нисам ја основац!“ — Наравно да нисте, нити је питање без везе, него је употреба гласа Ј између самогласника — нарочито у сусједству са самогласником И због сличности изговора тих гласова — деликатан проблем. Топико деликатан да сте и ви за правилну изабрали — погрешну реченицу, јер ни једна од њих није правилно написана! — Па како онда треба? — питате се. Овако: Војинов каиш је у фиоци.

Граматичко-правописна правила о писању гласа Ј (има их више и од сваког има одступања) толико су компликована да, кад бих овдје навео само једно, ви бисте одмах престали читати. Зато ћемо мање о правилима, а више о „најпроблематичнијим“ ријечима.

Кад је на првом мјесту а Она другом, између њих се Ј пише. Дакле, у поретку —оји— ова три гласа се добро „спаљују“: Војни и Радојица — обојица су моји. Један кроји, други паре броји. Изузетак су међутим ријечи: хероина, хероизам, хероина, које се пишу без Ј, иако су изведене од ријечи са Ј; херој.

У другачијем поретку, тј. кад је на првом, а О на другомом мјесту, овисе гласови „не подносе“ Ј па је правилно само овако: Журно је из библиотеке према стадиону и носим мали радио у руци. Али у језику није као у математици, и од овога правила има одступања: заставе се вијори, роб на галији је галијот, оно што је налик на змију — змијолико је и сп.

У заповједном начину неких глагола погрешно је изостављати Ј: „Ти мали воде, ви се умите, а онда сви попијемо пиво!“ Правилно је само: малиј, умите се, попијемо.

Ј треба писати и у придјевима изведеним од именица које се завршавају на —ије: армијски (од армија), партијски (саставак), гимназијски (професор) итд.

Латински наставак —иум у нашем језику добива Ј: критеријум, стадијум, калцијум (или краће и обичније: критериј, стадиј, калциј) и сл.

Ваља посебно обратити пажњу на три ријечи сличне по облику (пароними): студиј (студирање), студио (нпр. телевизијски) и студија (научни рад) — не само због разликовања значења него и са становишта употребе гласа Ј у неким њиховим облицима: Студент није задовољан својим студијем, а спори се и са те студијом који се неовлашћено послушно његовом студијом.

Ко год посјети Јапан, одушевљен је Токиом (не: Токијем, јер се тај град не зове Токиј).

Ако са ваш познаник зове Антоније, ви се, дакле, знате са Антонијем, који се можда дружи са дједојком Антонијом, а ако му је име Антонио, онда се ви познајете са Антонином, а не са Антонијем! Ако се савам друже Марио и његова Марија, ви сте онда у друштву са Марионом и Маријом.

Пошто ово ипак замара, а поменуто сам Токио — може један виц?

Вратио се Мујо из Јапана свом одушевљен. Данима он прича Суљо само о Јапану и Јапанцима. Досадило га Суљо:

— Ман' ба, више т' Јапан!
— Шта, ба, мани! Немаш ти појма! Јапанца ти оде на посао, ради сахат за себе, сахат за пород'цу, а све остало за Јапан!

— Па, шта! — чудисе Суљо. — И ја радим сахат за себе, сахат за Фату. Ко Јапан!

Милорад ТЕЛЕБАК

„САБОРНОСТ“ НА ДЈЕЛУ

Уз велику помоћ коју добијамо од београдског и новосадског универзитета истичем и акцију коју води специјализована институција београдска „Саборност“. Све научну и стручну литературу бесплатно ће достављати бањолучким факултетима. На исти начин академик др Иван Максимовић обезбиједио је велики број издања САНУ (Српске академије наука и умјетности). „Саборност“ је покренула акцију помоћи нашем универзитету у цијелом свијету. САД и Аустралији поготово, и анимирала тамошње научнике, професоре, стручњаке српског поријекла који су спремни помоћи материјално и кадровски највише. Већ у мају очекујемо долазак 50 стручњака из Америке који ће одржати предавања, утврдити вјеве сарадње и омогућити разијену студената за специјалистичке студије.

— Ништа није оправдавало постојање толиког броја истурених факултетских одјељења, а имали смо од тога вишеструку штету: добили смо дефлацију научних кадрова, а стотине незапослених са факултетском дипломом су били вјеран доказ немоћи привреде да реално процијени своје потребе и корисно их укључи у свој процес. Чекали су годинама на посао, губили стечена знања. Једино оправдање видим у захтјевима тадашње социјалне политике јер тако је купован социјални мир. Политика је имала снажан утицај у овој области, наука није консултована, па смо са факултета у Маглају, Зеници, Бихаћу, наравно, добијали кадрове „другачије“ оспособљене од оних у Бањој Луци, Сарајеву и Београду. Данас смо и у могућности и у обавези према новој држави да изградимо нови универзитет, не поновимо старе грешке и омогућимо услове да како наш народ каже „човјек прође кроз факултет, али и факултет кроз човјека“.

— Уважавајући сва позитивна али и опомене негативне искуства прошлог времена, какву мрежу факултета ћемо градити у РС и по чијем узору?

— Користићемо моделе универзитетског образовања развијених западних земаља, гдје је то најскупља али и најисплатнија инвестиција. Никада краткорочног даха, него плански утврђена потреба за одређеним профилима кадрова у будућности.

ТРИБИНА ДОМА КУЛТУРЕ

РАЗВОЈНЕ НАДЕ
— ЕНЕРГИЈА БАЊОЛУЧАНА

О „развијним наделама Бање Луке“ говорили су синоћ (24. марта) на трибини Дома културе у великом броју присутни економисти и стручњаци разних профила: дебата о економији показала се ништа мање интересантом од оних које су на протеклим трибинама вођене о историји, манастирима, сликарима, духовности и грађанској култури. Штавише, ова трибина се изборила за образци сусрета ове врсте — гости, др Душко Јакшић директор Економског института, и др Младен Иванић, професор Економског факултета, сажетим и интересантним уводним излагањем ослободили су већи простор посетилицима трибине, за изузетно занимљив излагања, импресије и виђења будућег економског развоја града, усмјеравали ток приче, давали шпарт за расправу која може добити врло високу оцену.

Подацима богату ретроспективну слику развоја Бање Луке у протеклих 600 година дао је др Јакшић оцијенивши оставштину турске окупације врло сиромашном у економском смислу, а више говорећи о аустроугарском периоду који оријентални феудализам смјењује раном капитализацијом. Умјесто санџака, Бања Лука постаје округ и нагло се развија — стари занати пропадају, стижу европска индустријска роба, гради се млин на Врбасу, Пивара, Фабрика сунка, Електрана на Врбасу, Фабрика дувана, коже, отвара рудник на Лаушу. За неколико деценија присуство Аустроугарске учинило је више за развој града него претходни вјекови Турске. Нагли развој трговачке бранше и листа најугледнијих трговаца који су дали велики допринос грађанској Бањи Луци, а на којој је од двадесетак највећих било 18 Срба, у правилу је податак који се увијек користи као доказ томе — коме је припадао неки град.

Успон Бање Луке се наставља, поготово у вријеме Бановине, да би послјератни, смјештен у централистичке планске петогодишње моделе показао кобним уплитане политике у економију која је првој испоставила високе рачуне: гријешили смо, задужили се, умие сарајевској централизацији. Управо о односу власти и политичкој економији говорио је специјалиста за ову област др Младен Иванић, занимљивим подацима илуструју-

ћи доба реформи, амандмана из 1971. године, бањолучког земљотреса, послјепе којег се, централизацијом новца, Сарајево брже развијало од разрушене Бање Луке, бранећи њену разгранату привредну структуру која ће нам се исплатити у времену које је пред нама.

Дилема, изазвана темом трибине — „развијне наде“ или реалне бањолучке могућности дала је синоћњем разговору потпун садржај. Бројни дискусанти, врсно стручњаци разних профила показали су колико и овакав, потпуно неамбициозан разговор нуди идеје и снаге да они, који су остали вјерни граду, помоћу и буду „његове развијне наде“. Општа мјеста била су: статус Бање Луке као града и општине (др Јакшић), Не смијемо се према околним понашати као што су се други понашали према нама) кадрoвска политика (др Доњић), „Овако смо пустили стручњаке да оду, а могли смо их и силом задржати — јер је рат“, ерозија основних средстава и политичка снага која умје водити друштво (др Царевећ), да ли ће Бања Лука остати сировинска база и како избјећи пажњу солидарност (професор Лазаревић), статус великих система и статус универзитета који је регрутовао провинцијалну свијест (Куштриновић), како мобилисати стручњаке и искористити њихово знање, али и природну енергију коју нисмо знали искористити (Швијетић) и једно закључку примјерено размисање (Стаменић), метафорично говорећи о енергији људи, Бањолучана и њихове дјеце која ће покренути развој овог града.

Н. ПУВАЧИЋ

АЛЕКСА ШАНТИЋ

ЈУТРО НА КОСОВУ

Пробуђене трепте даљине и међе —
Раздраба се блесак по коси и лицу,
К'о да Бошко, с алај — барјаком у руци,
У оклопу сјајном сам пројезди неђе...

Пукло поље, широм, на четири страна,
Прво дугих њива и равнина савја,

Сауд ораче видиш и ралв и бранв,
И како из мртвих бразда пара бије.

А тамо к'о гора сребрна и чиста
Покривна небом Г рачница блиста
И сјај с крста сипља... Трепта даљне међе

Раздраба се блесак по коси и лицу,
К'о да Бошко, с алај — барјаком у руци,
У оклопу сјајном сам пројезди неђе.

ГАЛЕРИЈА „ГЛАСА СРПСКОГ“: БРАНКО ШОТРА (1906-1960)

КОРИЈЕНИ ЗЕМЉЕ

Данка ДАМЈАНОВИЋ

Иза Бранка Шотре остала су и бројна писма, мале лирске слике писане пером и графитном оловком. Чекају утамничене на полици једне несрећне сарајевске галерије, некога да буду избављене и да негдје једном оживе. Да ли је то наш сљедећи дуг Бранку Шотри? Не смијемо да губимо наду.

Током последњих неколико деценија афирмисан је на овдашњим ликовним изложбама и у стручној литератури углавном посљедњи, графички опус Бранка Шотре, та је тако неправедно запостављено његово укупно, богато и разноврсно дјело, али и остављена непотребна празнина у историји српске модерне ликовне и примјенене уметности двадесетог вјека.

Сигурни смо да, међу осталим, Шотрино сликарско дјело заслужује посебну пажњу не само зато што му у оквиру нашег сликарства прве половине двадесетог вјека припада посебно мјесто, него и зато што је оно, можда, најдубљи одраз, слика Шотрине интиме. Преко ових тридесетак радова Бранко је најискреније проговорио о себи.

Бранко Шотра потиче из угледне херцеговачке породице (рођен је 31. јануара 1906. у засеку Козице код Стоца) у којој се генерацијама његовало дуборезачко умјетње. Још у дјетињству Бранко је „вјешто резао у дрвету“ и зато никада у породици није изненадила Бранкова рана одлука да се посвети уметности. Уметничко школовање започиње 1922. на Грађевинско-архитектонском одјелу Државне техничке средње школе у Сарајеву. Вјероватно незадовољан наставом у школи, Бранко се сљедеће године преписује у Другу мушку гимназију у Сарајеву, коју такође напушта послје завршеног седмог разреда. Ни гимназија му није могла много да пружи, пошто је предмет који га је највише интересовао — цртање — изостављен из наставног програма. Али ни сама сарајевска ликовна средина тих година није могла да га задовољи. Биле су то године тешке економске кризе која је лагано гасила ликовни живот у граду. Већина уметника напушта Сарајево и упућује се у развијеније и богатије средине, Београд и Загреб, а

она неколицина уметника која остаје задовољана се све рјеђим изложбама и поручинама око којих се стара већ онемоћало Друштво уметника.

Без сигурне материјалне потпоре, вођен осјећањима, Бранко се одлучује да школовање настави у Београду и то на Краљевској уметничкој школи. Од свих професора кроз чије је класе прошао у годинама студија (1925-1929) (Бета Вукановић — цртање по гипсу и акварел, Илија Шобајић — вечерњи акт, Милан Миловановић — сликање уљем, Драгослав Стојановић — декоративно сликање) на Бранка је најдубљи утисак оставио његов професор за предмет „цртање по природи“ Љубомир Иванић, прије свега ради оне Бранку тако блиске Иванићеве завичајно-романтичарске ноте коју ће Бранко радо усвојити и гајити у његовим радовима све до 1940.

Бранка Шотру су тешко за своје превазиђене сликарске поетике могли да придобију, изван круга школе, његови професори Бета Вукановић и Милан Миловановић. Бранко Шотра такође заобилази у српском сликарству тих година веома актуелне поетике сезанизма, кубизма и експресионизма и одмах се одлучује за једну традиционалистичку струју, за сликарство групе „Зорграф“, тачније за сликарство његовог оснивача и стуба групе Васа Поморишца (1893-1961), чије је самосталне изложбе Шотра могао да види у Новом Саду 1926. и у Београду 1927. године. Шотру је сигурно највише привукла она њихова заједничка тежња: „да инспирирација и подстрек за стваралаштво има корјен у нашој земљи“, како је једном приликом записао Васа Поморишца.

Шотра додуше изоставља њихову национално-историјску тематiku, ако изузмемо ону поручинску фигуру Краља Петра I Ослободилаца Великог, Свеног

Савв, Симеона Мироточивог (Стевана Немање) и Цара Душана, које је Шотра насликао 1931. на зидовима новога Српско-православне цркве у Чапљини, у којој је исте године сликао иконе и резао темпало иконостаса. Али је зато одмах прихватио религиозне теме и Шотрине радови у дуборезу, са ријетким изузецима, без обзира на намјену задржаће овакву садржину Шотра се и у поступку ослонио на начин групе „Зорграф“. На иконостасу у Чапљини поштовани су строги канони православне иконографје, примјерен је начин на који су радили мајстори ренесансе, док су неке од композиција сликане сасвим слободно, по осјећању уметника.

С обзиром на ову мношину приступа иконостас се у целини може да учини стилски хетероген. Међутим, остаје чињеница да се у бишој Босни и Херцеговини тешко може да нађе још један сликарски тако моћан иконостас.

Званично, Шотра је ступио у ликовни живот 1932. на Првој јесенској изложби радова ликовних уметника Дринске бановине, одржаној у Сарајеву крајем октобра и почетком новембра. Изложио је дуборез под називом „Свети Георгије“, неколико ових уља направио један снажан заокрет ка поетском реализму. Тој преоријентацији није допринијела само актуелност ове поетике „враћање природи, реалном и непосредном унутарњем животу“ одговарало је сензибилитету нашег уметника. Слика је требало да буде одраз уметникове интиме, а Шотра је имао шта да каже. Сигурно његово најискренију исповијест из тих година осулукујемо са слике коју је уметник грубо одредио називом „Мотив из Герцова“. Лакше бисмо повјеровали да је јеткана од његових снова: честих, дугих, мирних који тихо плоче занесени пјесмом невидљивог бога Пана.

Сличан лирски излизе у Шотрином дјелу више се неће поновати. Он је исте, 1935. године, сликао

„Улица“, 1938.

једну серију слика са истим овим називом, али су оне у изразу другачије. Колористичка скала је исте: плаво, оскр, зелено, али је форма много чистија.

Од тада се Шотрина сликарска исповијест почиње да мијења. његове литоме крајишке пејзаже смјенили су градски мотиви пуни драматичног набоја. Биле то последица његовог полугодишњег тамновања у Сарајеву. Он сада другачије види „Мотив из Сарајева“. Боја се на њему сасвим угасила, а и форма је добила на експресивности. Те 1936. године, можда паралелно овом сликом, Шотра ради и „Мотив из Стоца“, који је ближи колористичком реализму са јаким фовистичком нотом на начин Мориса Вламенка.

Процес развијања форме и расплывања боје започет оиде на неколицини слике наставно се и касније у Позници, Охриду и Вршцу, гдје Шотра живи од 1937. до 1941. године. Једина промјена десила се у избору и другачијих тема од оних ранијих. Тако је Шотра на Охриду 1940. насликао једну социјално ангажовану слику под називом „Кајчари“ и једно признање оно што је предзаконом толико пута порицао.

У Охриду и Вршцу мање ради. Све је око њега најављивало велику и страшну олују. Шотра је дочекао мирно мислећи да ће истинска жртва уродити и теквим плодом. За умјетност у рату остаје му мало времена. Ради неколико портрета у цртежу и графички и оспикава велике зидне плоче интеријера куће Талића у Доњем Дубицу код Чачка,

сценама из народног живота. Истуту тематику Шотра је већ варирао на бројним гарнитурима пешкуна током четврте деценије. На овим фрескама Шотра је још једанпут показао да је истински мајстор у савладавању великих сликарских површина. Друговима херојима одужио се касније билежећи на бројним графичким листовима све њихове искушења, страдања, патње, љубави, бол и побједу. У жељи да све то представи што аутентичније Шотра свјесно жртвује стил, авангардно. А онда је дошло до отржењења. Послјепе 1950. свјестан пропуштеног и можда скорог краја Шотра грчевито, из дана у дан, реже у дрвету и ликовном предлошке за његовим графикама јављају елементи фантастике и као резиме, Шотра је пошао путем авангартног. Успиједно јви његов физички крај (1960). Остало је расуто дјело Бранка Шотре као изазрв којем се предуго одолијевало, као да је заборавао његова судбина.

Али о Бранку Шотри знамо још нешто. Иза њега су остала бројна писма, мале лирске слике писане пером и графитном оловком. Чекају утамничене на полици једне несрећне сарајевске галерије некога да буду избављене и да негдје једном опет оживе. Да ли је то наш сљедећи дуг Бранку Шотри? Не смијемо да губимо наду.

**ГОЛГОТА
СРБА ИЗ
СРЕДЊЕ
БОСНЕ (7)**

Милан МИТРОВИЋ

КРВ ЈЕ ПАЛА

• Зеничке радио-емисије преплављене су неким тобожњим несрећницима који су преживјели четничке злочине, силовања и клања • Убрзано се праве спискови за хапшење виђенијих Срба • Почетком маја 1992. блокирана су сва села • Муслиманске формације почињу дивљати над неужним српским становништвом, женама, дјецом...

Са ова кретања прати штампа, ТВ-гласоноше, хушкаши, интриганти, а екстремни дижу главу. Паравојске парадирале градом и селима, барикаде се постављају на свим путним мрежама. У возовима и аутобусима царују заплешени полицијски Патриотске лиге, зелених беретки, а од Армије ни гласа. Свауда се истичу пароле о тобожњем јединству свих оружаних снага и њиховој опремајности за ратна дејства, а у пракси се боре за власт, прстињак, доминацију и који ће вође бити важи брат муслимана.

Оружана свита и политичка врхушка доказују своју моћ једино над Србима: тих 16 одсто зеничког становништва, а један мањи број „елитних“ јединица прави повремено излете на ратишта око Зенице. Брзо се враћају уз хвалосања како су побили четнике освојили територије, помјерили пиније, како ускоро крећу на Бању Луку, Бијељину, Зворник, прећи ће Дрину и иду ка Београду.

**• СРБИ ПРЕД
„ПОРАЗОМ“ •**

Т В и Радио Сарајево пласирају исте такве гласине, али за подручја Сарајева, Крајине, Високог и Херцеговине. Срби су по тим гласинама пред поразом, суверена и недјелјива БиХ готово цијела је под контролом армије БиХ. Четници по тој пропаганди бјеже, предају се, криве српску Владу, СДС, Караџића, у шта их је увалила.

Радио-емисије су преплављене неким тобожњим несрећницима који су само игром случаја преживјели четничке злочине, силовања и клања. Сваједоче о свему и свачему само да се Срби компромитују, дижу ратничке тензије, српско руководство се сатањкује, а чланство СДС-а проглашава четничством, агре-

сорском организацијом. Сва челнике ове демократске странке како на нивоу општине тако и у оквиру мјесних заједница проглашавају четничким војводама. Упадају у просторије одбора СДС-а, купе документацију, односе канцеларијски материјал.

При томе су убрзано правили спискове виђених Срба које треба ухапсити под оптужбом да су припремали оружану побуну против суверене БиХ и сарађивали са окупатором. У спискове су унесени обавезно сви они за које су сазнали да су били чланови СДС-а, затим они који су након предаје личног наоружања у законском року ушли у евиденцију СУП-а по том основу. За оне Србе којима ни то нису могли „прикрити“ припремили су оптужнице да су сарађивали са четницима, упућивали дјецу у четнике, крипи ратну резерву у храни, санитарском материјалу, држали у кући снајперисту, бомбе, скривено оружје, снајпере, обављали курирску службу, припремали бијег у четничке формације...

Мучки припремани план ухапратици почели су да спроводе почетком маја 1992. године блокирањем села војним и паравојним формацијама.

Ниједан Србин није могао напустити село прије него што на барикади није био претресен и легитимисан, а они који су били на списку за хапшење одвођени су у најближе сједиште војне полиције и ту обрађени како то доприкује србозрцима и заплешеним фундаменталистима. Ислјеђивања и батињања трају обично до ситних сати, а онда ухапшенике транспортују до импровизованог затвора. У таквом сабирном центру поново саслушавају, ислјеђују и изнуђују признања како би могли против њих поднијети кривичну пријаву.

Знају они добро свој занат егзекуције. Циљ им није само затвор него

репресалије које ће их присипити на напуштање стана, куће, имања, предају њихових моторних возила и имовине оружаним снагама, а затим напуштање територије општине.

• ПОЧИЊУ РАЦИЈЕ •

Ове рације спровођене су у почетку одмах по забрани рада СДС-а у мањим српским селима и засеокима, као и у граду, а већа села нису улазили док од Хрвата нису добили и бар прећутну сагласност.

Нанима, хрватске војне формације нису слједили муслимане у оваквим крвавим походима на Србе, па су се на њиховим територијама на којима су успоставили власт, Срби осјећали безбједно. Међутим, било је села, а поготово приградских насеља са већинским српским становништвом, која су припадала замисленој муслиманској територији на која су одређени „правима“ располагали хрватски бојовници. Радило се углавном о селима и приградским насељима на којима су одређеном броју били настанили Хрвати, а српско становништво је уз Хрвате тражило да их штити ХВО. Чак се један мањи број регрутно способних младих пријављивао у хрватске војне формације да би на тај начин заштитили своју кућу и имања, а на тај начин избјегли мобилизацију у ТО или армију БиХ.

У оваквим рачуницама многи Срби су се грдно преварили и скупо платили своју вјеру у Хрвате.

На примјер, дуго су челници хрватског блока средње Босне вербално подржавали Србе Мутнице, Дривуше и Распотоца у припремама за одбрану својих огњишта. Гарантовали су им заштиту, а кад је постало све јасније да ће доћи до принудног резоружавања грађана ових приградских насеља, склопљен је јуна 1992. године на Спасовдан између команданта бранитеља ових села Обрена

Миловића и команданта ХОС-а пуковника Холмана споразум о предаји комплетно наоружања хрватским бојовницима. Овај споразум прослављен је богатом трезном уз захвалност што оружје неће доћи у руке муслимана. Договорено је да се наредног дана изврши прикупљање оружја, а 6. јуна да се организује предаја.

• МУЧКИ НАПАД •

Међутим, муслимани су знали за те планове и договоре, па су већ наредног дана, тј. 5. јуна извели напад на ова три приградска насеља са преко 12000 војника и у неравноправној борби убили шест, а ранили 15 бранитеља селита пред њиховим кућама. Обрен Миловић, звани Муса, кад је видео да је преварен од Хрвата, извршио је тог дана самоубиство. Отпор свега 350 бранитеља села трајао је око 12 часова у којем је према заванично обавјештењу муслиманске команде погинуло такође шест војника, а 17 рањено. Када је понестало муниције бранитељи су се предали, а само је 15 успјело прећи на слободну српску територију. Тада је наступио хаос. Муслиманске формације су дивљале наднеужним српским становништвом, женама и дјецом. Уништавали су имовину, пљачкали, односили све што се могло из кућа одијети, изштапа одвести. Ова насеља више од хиљаду домаћинства била су позната по високом стандарду. Готово да није било домаћинства без двије до три куће, објектима велељепних здања, тракторима, двојним колима, приватним радњама, огромном количином сточног фонда, новчаним уштеђевинама и резервном храном.

Све становништво од новорођенчади до старца одведено је у логор, а потом издвојени сви мушкарци и ислјеђивани, тучени, пребијани до смрти, а потом смјештени у војни логор КПД Зеница.

Овај „успјех“ 40 на једног са неупордиво бољим наоружањем прослављали су исламски фанатици данима уз невиђену информативну агресиву и тиранију над комплетним српским становништвом говорећи да ће исто доживјети сви Караџићевци четници а након тога ће ићи на Београд. (Наставља се)

ОСМОСМЈЕРКА

У мрежи осмосмјерке треба да пронађете и заокружите или прецртате појмове из пописа везане за школу. На крају ће вам преостати 15 неискоришћених слова која читана редом, по водоравним редовима, дају коначно рјешење - завршетак текота испод карикатуре.

- ЕВО ТИ ПАПУЧЕ И ЛУЛА ТАТА, БАЧКУ КЊИЖИЦУ ЋУ ТИ ...

- ГЕОГРАФИЈА
- ГЛАВА
- ГЛОБУС
- ГОВОР
- ДВОЈКА
- ЗБОРНИЦА
- ИМЕНИК
- ИСТОРИЈА
- ЈЕДИНИЦА
- КВАДРАТ
- КЊИГА
- КРЕДА
- ЛЕКТИРА
- ЛОПТА
- МАТЕМАТИКА
- МИНУС
- ПЕТИЦА
- ПИСАЊЕ
- ПОЛУГОДИШТЕ
- ПРОФЕСОР
- РАВНАЛО
- РЕДАР
- СВЕСКА
- ТАБЛА
- ТОРБА
- ТРОЈКА
- УЧЕНИК
- ФОРМУЛА
- ЧЕТВОРКА
- ШЕСТАР

Младен Сисаџевић

Д	О	А	Ц	И	Н	И	Д	Е	Ј	Д
Н	А	И	Р	Т	А	Р	Д	А	В	К
А	К	Ј	Р	И	Е	Т	Ц	О	Е	К
В	Р	А	И	А	Т	И	Ј	Њ	И	И
А	О	Л	К	А	Т	К	А	Н	К	Н
Л	В	У	С	Е	А	С	Е	Р	А	Е
Г	Т	М	П	Т	И	Ч	Е	Л	Т	М
Л	Е	Р	П	П	У	Д	Б	Ш	А	И
О	Ч	О	З	А	А	И	Т	А	Р	
Б	Л	Ф	Г	Б	Т	Д	Е	Ј	О	О
У	Н	И	Р	Р	О	М	И	С	Л	С
С	Њ	О	О	Г	А	Р	Е	А	У	В
К	Т	Ј	У	Т	О	Ф	Н	И	Е	
Ј	К	Л	И	Т	О	В	И	И	Е	С
А	О	К	С	Р	А	М	О	Ј	С	К
П	А	И	П	Р	Е	Д	А	Р	А	А

АУТОР ЖЕЛКО ПЕТРОВИЋ	ВРНИ СЛОВО	ОЗЕБЛО МЈЕСТО	ГЛУМЦА, ЕВА	ИМЕ ГЛУМЦА ВИЛА ЈАМС	ОТК- ЛУНА НА КОЖИ	НОТА ДОЛМБАЦИ ЈЕ	КОДЈЕ ОПЕ ВЕЉИ- ЧИНЕ	МЈЕСТА СЛАВ- ЉИМ ПОТРЕ- ДОМ	ГЛЕБАЧ МАТИК	МУШКО ИМЕ ТАРИЛ КРАВИ
МОРНАР										
ВИСАРИ										
ПУТАТИ ХРАЊУ						МРТВАЧКИ ЛЕЖАЛ ДРЖА ЗАМЈЕ- НИЈА				
ПРВА СЛОВА			ГРАДУ ДАНУ ВИПРИМЕ СИДЛОЖ ПРЕДМЕТ.					ИТАЛИЈА	ВРЕСТА БЕЊИЧЕ	
ДРЖАЊЕ, АЛМА					ГЛУМЦА КОДМЕТ МЈЕСТО ЗА КЛИМАЊЕ					
НАДМАК ВЛАСИ- ВЕТ ТЕЛОР				ТРОПИСКО ДРВО ПРНА ШМАСКА КРЕДА						ПРИПАД- НИК НЕМАЧ КОГ ПЛИМЕНА
БОГ ВИЕТРАМ ОЛЈУЈУ СУМЕКС МИГОЛОГ.						ЖЕЗКО ИМЕ НЕМАЧ НАДЦИ, АТАК				
МАСНА ГЛАЗИ								СТАРА МЈЕРА ЗА ДУЖИЧУ		
СЈЕВЕР			ГЛУМЦА ТАБОР					ШТАВЉЕНЕ ОБЈАКЕ КОЖЕ ШЕЛС- КОТНИ		
ИНВОР- МАТИЧНО- РЕВИ- ЈАЛНА- ИЗДАЊА					ЗАТВОР, ХАПО ОПТИЧЕТИ ДИО ПОВИШЕНЕ			ПАНЕТ РАЗБОР СЛОВА ИЗД "Б" И "Ф"		
СЛОВА ИСПРЕД "И" "П"				ПЛАВЦИКА ЖЕНСКО ИМЕ, ЈЕЛЕНКА ХЕЛЕНКА						
ЧИТАЈТЕ "ГЛАС СРПСКИ"	ПОДНЕВАК.	ОБЛИК, ВИД (ПТ)								
ИМЕ ЦРНИМ- СКОГ										
ОБИМ			ЕСТОНАЦ							
ИМЕ АЛТИ ЈЕРМА			НОВИНАР- КА, СЛО- БОДАНКА							
УЗАНО							ТОНА			
ПОЧЕТАК ТРЕКЕ										

РЈЕШЕЊА: (осмосмјерка) додијети касније: (скандинавска) морепловач, изасланик, јестин, одар, аб-акопи, и, алпир, никол, лис, кокос, емпл, мекс, каолим, дог, с, сазз, крв, крн, апс, ум, по, плвашца, мерн-дјан, милпш, о, ест-, данте, уско, старт.

ФУДБАЛ

БАЊОЛУЧАНИ ПУНИ ОПТИМИЗМА
ДОЧЕКУЈУ ЛЕСКОВЧАНЕ

ЗАМКА ЗА ЛИДЕРА

• Водећа Дубочица пада у Бачу. Спремили смо за њу замку у коју ће се упецати — каже Дарко Љубојевић, најбољи играч Борца

БАЊА ЛУКА — Дубочица из Лесковца, лидер друголигашког „Б“ каравана, допази у Бач. То је довољан разлог што је у бази бањолучког Борца уведено ванредно стање, што је међу фудбалерима главна тема разговора предстојећи меч са Лесковчанима.

— Играчима не треба ни говорити колико је значај овог сусрета. Они то и сами добро знају, они сами стварају атмосферу за овај дуел — каже Јосип Пелиц, тренер Борца.

литетан састав, што је уосталом на најбољи начин потврдила играма и резултатима у досадашњем дијелу првенства. Иако цијеним нашег противника, убијећен сам да ћемо се на крају ми радовати, да ћемо узети мјеру лидеру, и након суботњег меча преузети челну позицију.

У друголигашу много очекују од Дарка Љубојевића. Везиста Бањолучана игра у великој форми и он ће сигурно бити адут Крајишника и у овом дуелу.

— Лидер пада у Бачу — ујерен је Љубојевић. Спремили смо за њега замку у коју ће се упецати. Након нашег сусрета на челу друголигашког каравана биће Борца.

Оптимиста је и искусни Коста Бањац.

— Неће нам одољети Дубочица. Ово је велика прилика да коначно запосједимо трон, да направимо крулан корак ка повратку у Другу „А“ лигу — каже Бањац.

БОРАЦ: Вујић, Савић, Драгић, Билбија, Мариновић, Ковачевић,

ОПТИМИСТА: Коста Бањац

Тринић, Љубојевић, Зрилић, Бањац, Тринић.
Утакмица Борца — Дубочица игра се у суботу. Почетак је у 15.00 часова.

Ж.Т.

РАФАЛ
КРАЈИШНИКА

Обављајући посљедње припреме за меч са лидером друголигашког „Б“ каравана Дубочицом фудбалери Борца су одијерили снаге са Бачким Хајдуком, чланом Друге новосадске лиге. Бањолучани су головима Тринића (три), Мариновића (два) те Драгића, Илбића, Зрилића и Бањца савладали домаћу екипу са убједљивих 9:1.

Кормилар Крајишника има проблема око тима. На повреду се жале Ковачевић, Љубојевић и Драгишић, док је Савић изненада добио високу температуру.

— Вјерујем да ћемо, ипак, моћи да саставимо најјачи тим — наставља Пелиц. Дубочица је ква-

У СРИЈЕДУ (30. МАРТА)

ХАЈДУК НА ГРАДСКОМ СТАДИОНУ

БАЊА ЛУКА — Дилеме више нема: у сриједу (30. априла) на Градском стадиону бањолучки Борац дочекује Хајдука из Куле, члана Прве „Б“ савезне лиге. Биће то прво гостовање једне прволигашке екипе у Бањој Луци од избијања ратних сукоба.

— Са Куљанима смо дуже вријеме у контакту и јуче смо од њих дефинитивно добили одговор да долазе у наш град. Биће то, вјерујем, устину права посланица, јер су се љубитељи фудбала у Бањој Луци и околини зажељели правих утакмица — каже Милорад Славнић, директор бањолучког Борца.

Ж.Т.

У 18. КОЛУ ДРУГЕ ЛИГЕ, ЦЕНТАР
БОРАЦ—КРАЈС ДОМАЋИН СТАРОМ ГРАДУ

ЧАСТ ВОДЕЋЕМ, НАМА БОДОВИ

• Утакмица се неће играти у „Борику“, како је било договорено, већ у Хали спортова у Панчеву • Разлог недоласка Београђана — непознат

кивали своје противнике већ у Хали спортова у Панчеву. Разлог недоласка Београђана су само њима познати. Но, Бањолучани су и овог пута показали велику толерантност и жељу да се такмичење одржи регуларно.

— Гдје год да угостимо рукометаше Старог града, који је убједљиво воде на табели Друге лиге, центар, показали смо им зубе. Могу поручити Београђанима да ће бити поражени — истиче стандардни првотимац Борац-Крајса Саша Видимлић. Њихов квалитет је неоспоран, међутим, ми вјерујемо у себе и нећемо поновити неке грешке из претходних мечева.

Као и протеклих неколико кола, из састава ће изостати стасити бек Горан Станишић, који је још увијек под надзором лекара. Неугодна повреда скочног згло-

ба одвојила га је већ два мјесеца са паркета. Остали првотимци су спремни да пруже максимално добру игру.

— Даћемо све од себе да побједимо Београђане. Нека се не заваљају да нас је овај период, када смо одиграли неколико тешких утакмица, спорио. Напротив, добили смо још више самопоуздања и за лидера посебни мотиви и нису потребни. Чињеница да су први на табели говори све за себе. Ујерен сам да ћемо уз максимално ангажовање славити побједу! — оптимиста је као и увијек Александар Додић.

Утакмица између Борац-Крајса и Старог града игра се у недељу 27. марта у Хали спортова у Панчеву, са почетком у 19 часова.

Д.Г.

РУКОМЕТ

СТОП ЗА ЛИДЕРА: Александар ДОДИГ лијевокрилни нападач Борац Крајса

БАЊА ЛУКА — У 18. колу Друге савезне лиге центар, рукометаша Борац-Крајса угађују лидера друголигашког каравана Стари град из Београда. Нажалост, ова утакмица се неће играти у бањолучкој спортој дворани „Борик“, гдје су рукометаша Борац-Крајса доче-

У НЕДЕЉУ СЕ ОДРЖАВА РУКОМЕТНИ
ТУРНИР

„БОПИБ“ ДОМАЋИН ПИОНИРКАМА

БАЊА ЛУКА — У организацији Рукометног клуба Младост, у недељу (27. марта), с почетком у 10 часова одржаће се рукометни турнир за млађе и старије пионирке основних школа: „Борислав Станковић“, „Георги Стојков Раковски“, „Вук Караџић“ и „Бранко Попић“.

Домаћин овог својерсног турнира биће сала Основне школе „Бранко Попић“.

Г.С.

КОШАРКА

ПРВЕНСТВО ЈУГОСЛАВИЈЕ
ЗА КОШАРКАШИЦЕ
— ПЛАВА ЛИГА

ШАНСА ДОМАЋИ ТЕРЕН

• Кошаркашице Младог Крајишника у 12. колу Плаве лиге у Руми дочекују екипу Винер Брокера • Као и увијек, идемо само на побједу — ријечи су Санде Вуковић, капитена бањолучког прволигаша

РУМА — Кошаркашице Младог Крајишника у 12. колу Плаве лиге у Руми дочекују екипу Винер Брокера. Да ли ће „Малене“, након узастопних порaza на гостовањима, успјети на домаћем терену извојевати побједу, остаје да се види!

— Као и увијек идемо само на побједу! — каже Санда Вуковић, капитен бањолучког прволигаша. Кошаркашице из Ниша, предвођене најбољом играчицом Југославије, покушаће да учине све да освоје важне бодове. Данијела Илић, доучерашња клупска другарица Јадранка Посић, сама, ипак, неће моћи учинити

много. Све у свему, предстоји нам тежак меч.

„Малене“ ће, како кажу, дати све од себе да спортоску (не)српелу окрену у своју корист. Предзадњи меч пред плеј-оф сигурно је, биће неизвјестан, али треба вјеровати да су Бањолучанке пребродиле кризу и да су акумулирале снаге.

— У потпуности познајем игру Винер Брокера — објашњава Јадранка Посић. Прошле сезоне бранила сам боје нишке екипе тако да с правом могу рећи да имамо велике шансе да их, на свом терену, побиједимо.

Г.С.

— ПРВА „Б“ САВЕЗНА ЛИГА

МЕЧ ОДЛУКЕ

• Уколико освоје два бода у сусрету са Пикадилијем кошаркаши Борац-Боровице ће дефинитивно обезбиједити прволигашки статус

БАЊА ЛУКА — У претпоследњем колу првенства Прве „Б“ савезне лиге кошаркаши Борац-Боровице данас (субота) у Бијелом Пољу се састају с екипом Пикадилија из Подгорице. За Бањолучане то је меч одлуке: уколико забиљеже побједу, онда су дефинитивно обезбиједили статус прволигаша без обзира на резултате конкурената. У противном, неизвјестност ће потрајати до завршетка посљедњег кола.

— Имамо шансу да све сами ријешимо у своју корист. Таква прилика се не смије пропустити. Истина, оптећени смо значајем меча, али смо ујерени да ће борбеност и жеља за побједом избрисати страх од неуспјеха — каже Владимир Арнаутовић, првотимац Борац-Боровице. Нашем противнику бодови нису неопходни и сигурно је да ће играти неоптерећени, само за доказивање. То је њихова предност, али ми имамо далеко више мотива ујерења смо да ћемо се вратити са два бода — поручује Арнаутовић.

Играчи Борац-Боровице протекле седмице редовно су тренирали уз ангажовање које је за сваку похвалу. У петак у Бијело Поље кренули су сви кошаркаши на које тренер Симиновић рачуна.

Е.Г.

КУГЛАШИ ПАРТИЗАНА
ДАНАС (СУБОТА)
СТАРТУЈУ У ПРВЕНСТВУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ОД ПОЧЕТКА ЗА ТИТУЛУ

БАЊА ЛУКА — У куглаши дворани „Борик“ одржава се први турнир Првенства Републике Српске. Већ на старту, фаворит првенства бањолучки Партизан и његов највећи ривал Боксит из Милића састају се данас (субота) у 14 часова.

— Дилема не смије бити! Већ од првог сусрета, ето, игром случаја то су Милићани. Жестоко ћемо стартовати како бисмо освојили титулу првака и како бисмо се пласирали у Прву лигу СР Југославије — мишљења је Борба Паштар, куглаш који се до сада окитио са двије титуле шампиона Републике Српске у појединачној и конкуренцији парова. Мобилисали смо све снаге и сада могу рећи да сам ујерен у наш успјех.

Милићани су најавили долазак у најјачем саставу. Њихови главни адуту су Милорад Шушкери и Томислав Богичевић који су недавно у Српском Броду освојили друго мјесто на Првенству Републике Српске за првова.

У осталим мечевима састају се: Субота: Витаница — Братство (Мркоњић Град) у 9 часова. Недеља: Ветеран (Приједор) — Чајлац (8.00), Приједор — Жељезничар (14.00).

Треба напоменути да првак лиге Републике Српске, који ће се добити послије четри одржана турнира, иде у Прву лигу СР Југославије

Д.Г.

ПРВЕНСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ОДБОЈКАШЕ

СВЕ СЕ ЗНА

БАЊА ЛУКА — Овог викенда (26 и 27. марта) Лопаре ће угостити одбојкаше Републике Српске који се такмиче у групи „исток“.

Биће то посљедњи турнир овогodiшњег првенства наше државе чија ће се завршница одржати у Бањој Луци 23. и 24. априла. Главну ријеч као и досад, највјероватније ће водити зворничка Дрина и Јединство из Брчког који су се већ пласирали у финале првенства.

— И у групи „исток“ и „запад“ све је већ одавно познато. За првака државе борбиће се Јединство, Дрина, Модрича и Врбас — рекао је Милан Опачић, секретар Одбојкашког савеза Републике Српске.

Екипе Радника из Бијељине и Малевице из Лопара немају ни теоретских шанси да стигну или престижну водени тандем, јер за провласирали екипа заостају чак дванаест, односно десет бодова.

ТАБЕЛА	
1. ЈЕДИНСТВО	8 7 1 14
2. ДРИНА	9 7 2 14
3. МАЈЕВИЦА	8 2 6 4
4. РАДНИК	9 1 8 2

Екипе Јединства и Мајевице, због напредног уључивања састава из Лопара, морају одиграти још једну, заосталу, утакмицу.

Т.П.

РАПОРТ ИЗ БАНСКИХ ДВОРА, СА СВЕЧАНОСТИ КОЈА ЈЕ ОРГАНИЗОВАНА ПОВОДОМ ЗАВРШЕТКА МЕЧА ФИЛИПОВИЋ — МАЧКИЋ ЗА ТИТУЛУ ПРВАКА ДРЖАВЕ

НА ПОНОС НАШЕГ СПОРТА

● На заиста импресиван начин обиљежен крај двобоја који је у шаховску орбиту лансирао првог шампиона Републике Српске

БАЊА ЛУКА — Величанствено! Само и једино тако могу се телеграфски, пренијети збивања у свечаном салону Банских двора, с обиљежавања завршетка меча за титулу првака Републике Српске у шаху.

Медан двојице клупских другова, добрих пријатеља, који се за шаховском таблом „нису познавали“, протекао је у витешком надметању, дивним играма, у борби каква се само може пожељети. А крај је био круна свега тога.

Опет се у свечаном салону окупило мноштво Бањолучана. Стигло је доста представника лепшег пола. Препознајемо их: то су службеници Архива Крајине. Дошле су, дакако, да још једном честитају свом ратном директору Зорану Мачкићу на великом подвигу. „Њихов Зоран“ постао је први шампион државе у шаху за сениоре! Није то мала ствар!

— За ову прилику припремили смо и специјалну торту, у црно-

бијелим бојама! Украшена је фигуром краља. Јер, Зоран је

постао — шаховски краљ у нашој држави! — каже Горана ВУКЏА. Ту је, поред осталих, и Родолуб Петковић, генерални секретар Фудбалског савеза Републике Српске.

— Сви они који су допринијели овом спектаклу, учесници меча, поклоници шаха... заслужују само — честитке. Ово је нешто

Торта за побједника Мачкића

заиста лијепо, прелијепо! — каже он.

Стигао је и румоветни ас, жива легенда Перо Перовић. Бивши репрезентативац, капитен Борца, свезни капитен „друге Југославије“.

— Иако са шахом нисам тако „близак“, као с осталим спортовима, сада се осјећам срећним. Ово је светковина спорта наше државе, какву човек може само да пожели.

Нешто прије 12 часова, јер „тачно у подне“ требало је Зорану Мачкићу инаугурисати у ПРВОГ шампиона Републике Српске, у салон стиже — шампион.

Одједном спонтан аплауз! Упућен задовољном, презадовољном прваку. Ненавикнут на овакве овације, мало се збунио, али је и за ову „матну пријетњу“ пронашао најбољи потез: пришао је својим радним колегама!

Све је свечано! Како доликује тренутку! Република Српска добила је свог шампиона. У древној игри.

Нека јој је са срећом. Њој и прваку, Зорану Мачкићу.

Лимун ПАПИЋ
Синиша БАРАЛИЋ

РИЈЕЧ ДИРЕКТОРА МЕЧА

МЛАДАЛАЧКИ ЖАР

Изузетно задовољан био је директор меча Михајло МИХАЉЧИШИН. Он је у поздравном говору рекао:

Даме и господо!
Драги шахисти и љубитељи шаха!
Дозволите ми да прије свега и још једном изразим дубоку захвалност листу „Глас српски“ за храбру идеју организовања овог меча, који у протеклих 10 дана није био само шаховски догађај већ је имао карактер шире јавне манифестације.

Надам се да ће овај меч све нас мотивисати да се и убудуће окупимо заједно на организовању сличних приредби, јер све она на свој начин допринесе бољем упознавању, већем зближавању и дубљем разумијевању, које нам је у овом времену толико потребно.

Посебне честитке упућујем побједнику и побјеђеном на смјелој, оштрој и беспштедној борби, вратопомним комбинацијама, паскаровским ризицима, драматичним обртима и ефектним расплетима, али исто тако на филиграфској позиционој игри, дубини концепција, логици поимања и врло брушеном стилу.

Изад свега све похвале на младалачком жару, који је допринио свим оним узбуђењима које красе ову магичну игру.

Желим вјеровати да ће овај меч бити снажан подстицај још већој популаризацији шаха у нашој средини и Републици Српској.

Хвала вам свима за дивно шаховско заједништво и дружење.

ИЗВЈЕШТАЈ СУДИЈЕ МЕЧА

На крају двобоја, који је већ ушао у историју спорта Републике Српске, судија дуела Недељко ИЛИЋ поднио је извјештај. Он гласи:

У Бањој Луци је у времену од 13.3. до 22.3.1994. године одржан шаховски меч за сениорског првака Републике Српске у шаху за 1993. годину.

Од укупно осам одиграних партија, шест је завршено ремијем, док су двије партије завршене побједама, и то обје побједама ФИДЕ-мајстора Зорана Мачкића.

У релативно кратком мечу у први мах пада у очи већи број ремија (6), што износи 67 одсто. Међутим, када се цијели меч освијетли, видљиви су неки показатељи који дају печат изузетно борбеног меча:

БОРБЕН МЕЧ

• да је у седам партија примјенијена скандинавска одбрана, а само у једној скандинавски гамбит;

• да ниједна партија није завршена брзим, неборбеним, салонским ремијем;

• да су укупно у мечу повучена 352 потеза;

• да је меч укупно трајао 32 сата и 40 минута, што је у просјеку за сваку партију нешто више од 4 часа;

• да су двојица наших такмичара у току појединачних партија устварили 1-2 пута, а некада ниједанпут, иза стола, што није уобичајено на шаховским такмичењима и сличним мечевима;

• да је најкраћа партија трајала 32 потеза, а да су неке трајале и преко 60 потеза;

Кво судија могу да захвалним организатору меча „Глас српски“ и спонзорима из Бање Луке са главним спонзором, Бањалучком ливаром на

челу на изванредној организацији меча омогућили нашим такмичарима да пруже максимум од себе и да допринесу да наш град, робље једну праву, изузетну спортску, шаховску манифестацију.

Истичем коректну игру и понашање интернационалног мајстора Бранка Филиповића и ФИДЕ-мајстора Зорана Мачкића, што је допринијело да овим мечом највише добије наш шах.

И на крају, остаје ми још да прогласим побједника овог меча. То је ФИДЕ-мајстор Зоран Мачкић, члан Крајинског шаховског клуба АДРИА из Бање Луке који је меч са интернационалним мајстором Бранком Филиповићем, такође чланом КШЖ АДРИА, ријешио у своју корист резултатом 5:3 и тако постао први појединачни сениорски првак Републике Српске у шаху. Ова титула се односи за 1993. годину.

РИЈЕЧ ПОБЈЕДНИКА

ЧЕСТИТКЕ ПРОТИВНИКУ

Никад се, увјерени смо, Зоран МАЧКИЋ за тако кратко вријеме није толико руковао као у четвртак око 10 часова. Бројни поклоници спорта, поштовани шаха, искрено, од срца, честитали су шампиону државе на тријумфу. Послије уручивања награда, побједник меча се обратио гостима:

— Хвала на свему! Човек се осјећа заиста срећним што је успјешно привео крају један меч, али још више сам срећан што је цијела ова манифестација доживјела изузетан успјех. Минулих десет дана припадало је — шаху. То је нешто што се не може ничим платити. Захваљујем организатору. Захваљујем дугујем оном дијелу публике који је с нама објективности пратио меч, то су моје радне колеге и колеге који су за мене навјали, који су ме бодрили да успијем. Захваљујем Бранку Филиповићу на одличној игри. У два наврата напали смо сам се пред матом, али сам се извукао и постао ово што јесам, први првак државе. Судија Илић је објективно обавио свој дјелу посла. Захваљујем свему, ја сам данас срећан човек!

РИЈЕЧ ПОРАЖЕНОГ

ПОБЈЕДА ШАХА

Интернационални мајстор Бранко ФИЛИПОВИЋ кратко је оцијенио протекли меч, изговориши пред гостима следеће ријечи:

— Иако сам поражен, задовољан сам. Задовољан сам јер је побједно-шаха! Искрено честитавам Зорану на освојању титуле. Надам се, такође, да ће се мени у најскорије вријеме пружити прилика да постојим „поправним испитом“. Поново морам да истакнем: идеја да се меч организује заиста је била колосална. Не постоје ријечи којима бих, у Зорановој и својој мисли, захвалио „Гласу српском“ и Организационом одбору, с господином Лакићем на челу. Све је било заиста беспрекорно. За добро државне игре.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Од првог до последњег потеза све је функционисало да не може бити боље. Добар дјелу заслуга припада Организационом одбору: Душан Лајић, председник Мило Млађеновић, Милорад Кољановић, Милан Шкондрић, Момо Јакшић, Томо Марић, Михајло Михаљчишин, директор меча, Недељко Илић, судија дуела, Миодраг Стјепановић, Стеван Јовић и Лимун Папић.

РИЈЕЧ ГРАДОНАЧЕЛНИКА

ПРОМОЦИЈА ДРЖАВЕ

Прије него што ће учесници меча уручити велике кристалне вазе, мр Предраг РАДИЋ, градоначелник Бање Луке, обратио се са шахистима и гостима:

— Када смо отворили, на свечан начин, овај меч, рекли смо: оно што ће се дешавати за таблом, ствар је играча. Међутим, оно што се дешавало изван овог салона била је ствар — Републике Српске. О догађајима у Банским дворима прочуло се по Европи. Чак до — Москве! Срца Русије. Шаховске пријестонице! И шах је, значи, допринио промоцији Републике Српске, промоцији државе. Због свега што се дешавало за минулих десет дана, учесници меча, организатори, покровитељи... заслужују само честитке. И оцјену десет.

СПОНЗОРИ

Захваљујући, и овог пута, помоћи приредбе, једна изузетна спортска манифестација је успјела у сваком погледу. Спонзори меча за титулу првака Републике Српске били су:

„Бањалучка ливара“
„Фруктона“
„Белегрехрана“
„Витаминка“
„Адриа“
„Крајина“ — „Коповник“
„Косић“
„Агротром-банке“
„Екватор“

НА РЕДУ НОВИ САТЕЛИТ

АТИНА ЧЕКА ТЕНИСЕРКЕ

БАЊА ЛУКА — Почетком априла у Атини почиње сателит-турнир за тенисерке, на којем ће наступити Бањолучанка Татјана Вучковић и Београђанка Катарина Мишић. Након Португала, Вучковићева и Мишићева ће и у главном граду Грчке покушати да освоје нове свијетске бодове.

— Иако ће конкуренција бити веома јака, очекујем да ћу проћи квалификације, односно да ћу стиги до главног турнира, што ми аутоматски доноси нове бодове. Вриједно сам тренирала, потрудићу се да савладам противнице, али у свему томе ће ми требати и мало спортске среће — река је Татјана Вучковић.

У Египту и Португалу Тања и Катарина нису

наступиле у игри парова због великог броја пријављених тенисерки, али ће у Грчкој сигурно звијевати у дублу.

— Након Португала петнаест дана заједно смо тренирале у Бањој Луци, у Атини ћемо играти на нашој, земљаној подлози и то нам је још једна погодна ситуација и разлог више да вјерујемо да ћемо на овом надметању постићи задовољавајући резултат — оптимиста је пред пут у Грчку Катарина Мишић.

Све у свему, Татјана и Катарина у Атину путују потпуно спремне и жељне нових успјеха.

Т.П.

PP KLIMA
ТРН, ул. 23. априла бр. 27
Тел: 078/784-819 и 862-438

Бакарије пумп
Алуминијски пумп
Електричне пумп

Све за тријање
• бекерне цијеви и фитинг
• котлове и електрокотлове
• радијаторе
• бојлере и соларну опрему

Врши поправку
СВИХ ВРСТА
ИЗМЈЕНЈИВАЧА

ИЗВОДИ ИНСТАЛАЦИЈЕ
ГРИЈАЊА ВОДЕ,
ВЕНТИЛАЦИЈЕ

Програм "ХИЛТУ"
бушилице Т5-52,
Т5-72, Т5-92
Бурнице
сервисирање
остало

**ВАШ ЛИСТ
"ГЛАС
СРПСКИ"**

АУТОШКОЛА
Тел. 31-143
кандидате кредитирамо
у плаћање у ратама

ПТТ
СРБИЈА
Бања Лука
Телефони:
Агенција 078/44-080
Кућа 58-119

**ОРГАНИЗУЈЕ ШОПИНГ У
СУБОТИЦУ**
Полазак: сриједом у 16 часова

СОФИЈУ
Полазак петком у 12 часова

Информације, резервације и продаја карата у Агенцији у Бања Луци
тел: 078/44-080 и Градишци, тел: 812-974

ПРИВАТНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ И ПРОМЕТ

ГОМЕКС - ЛАКТАШИ
ТРН Р. ЧАЈАВЕЦА Б.Б.
тел: 078/784-848, факс: 078/785-747

- киндер јаја мала и велика
- КЯЛИМЕРО, КЯЛИМЕРО
- водене бојнице

ОВЛАЗ ПУТ ДЈЕЦА БИРЈАЗУ

Агенција за посредовање
у промету робе, услуга и некретнина

Partner
ТРН-БАЊА ЛУКА

Купопродаја некретнина: стамбено
пословни објекти, грађевинско земљиште
Купујем 10 станова у власништву и
породично-стамбених зграда
Информације на телефон
078/49-451 од 17 до 20 часова

ГРАБА ЕКО&МММ
БАЊА ЛУКА

СТОВАРИШТЕ ЛАУШ
Тел: 58-483, 31-730
СТОВАРИШТЕ ТРН
Тел: 784-248, 784-847
ЧЕЛИК
ТЕЛ: 48-012
БЕОГРАД
Тел: 011/26-48-848

СТАМБЕНА ЗАДРУГА
ЕКОДОМ
БАЊА ЛУКА

**СВЕ ЗА СТАН ИЛИ КУЋУ
ОД ТЕМЕЉА ДО КРОВА**

дп **КРАЈИНАГАС г.о.о.**
ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ТРГОВИНУ
ТЕКУЋИМ ПЛИНОМ, НАФТОМ
И НАФТНИМ ДЕРИВАТИМА

Бања Лука Рамини 66

ТЕЛЕФОНИ: ПРОДАЈНА МЈЕСТА
078/722-111
39-962
ТЕЛЕФАКС
078/722-226

Фра Гргс Мартића 66
Марина Држића 66
Милоша Обилића 66
Рамини 66

LA.IM.EX п.о.
ПОЉОПРИВРЕДНА
ПРОИЗВОДЊА
И УСЛУГЕ
ВЕЛЕТРГОВИНА
ИМПОРТ-ЕКСПОРТ

НОВИ ГРАД
ДОБРИЦЕ ГРУБОР Б.Б.
ТЕЛЕФОН: 079/51-418, 52-007
ТЕЛЕФАКС: 079/51-418

МЕРИДИЈАН

МЕЂУНАРОДНА
ШПЕДИЦИЈА
ИЗВОЗ-УВОЗ
ТРГОВИНА
БАЊА ЛУКА

ТРГОВИНСКО - УГОСТИТЕЉСКО ПРЕДУЗЕЋЕ

"ДУЛЧИНЕЛ"
Ојренање
угоднијих, посластичарских
и других услужних радњи

Бања Лука
Княз Херцеговина 7
тел: 078/66-608

Комисиона продаја
купијте све
продајте све
Најповољније

- багетски пакетићај
- резервне иластике за сједишће столица
- сушобрани
- шољча
- преслаке за столице
- флаши за шенде
- чаје, њељаре, стакло, арконал
- шољце еспресо, чај, каучино
- посластичи и све од кашичице до апарата и уређаја

С ПОВЕРЕЊЕМ У "ДУЛЧИНЕЛУ"

КОМПАНИЈА СУПЕР БАЊА ЛУКА
ДОО ЗА ИНЖЕЊЕРИНГ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ
78000 Бања Лука, Васа Палагића 21, Тел/Факс: 078/30-348 и 57-801

ПО СИСТЕМУ "КЉУЧ У РУКЕ" ОД
ГРАЂЕВИНСКЕ ДО УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ВАС

- ПРОЈЕКТУЈЕМО СВЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА И ИНСТАЛАЦИЈА
- ИЗВОДИМО СВЕ ВРСТЕ ГРАЂЕВИНСКО-ЗАНАТСКИХ И
ИНСТАЛАТЕРСКИХ РАДОВА
- ПЈЕСКАРИМО И ВРШИМО АНТИКОРОЗИВНУ ЗАШТИТУ
КОНСТРУКЦИЈА
- РАДИМО СВЕ ВРСТЕ КИСЕЛО ОТПОРНИХ И ЕПОКСИДНИХ
ПРЕМАЗА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ
- ПОСРЕДУЈЕМО У КУПОПРОДАЈИ И ЗАМЕНИ НЕКРЕТНИНА

Intertrans
Бања Лука,
Младена Стојановића број. 7.

Тел: 078/49-917, 49-951
Телефакс: 078/49-964 Телекс: 45-380

ПП "БИСЕР ТРЕЈД" БАЊА ЛУКА
води вас у:

СУБОТИЦУ,
сваког уторка и петка у 16 часова

РЕЗЕРВАЦИЈА И ПРОДАЈА КАРАТА
У АГЕНЦИЈИ НА УГЛУ ГРАДСКОГ ПАРКА
(преко пута ПАЛАСА)
ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛЕФОНЕ:
078/11-892, до 15 часова
47-278 и 57-201 (кућа)

АУТОСТРАДА
ТРГОВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ

НАЈПОВОЉНИЈА
ПОНУДА на велико
и мало

ГУМЕ
лутничке, полутеретне,
бицикл и мопед,
тракторске, виљушкар
АКУМУЛАТОРИ
МОТОРНА УЉА
РОБА ШИРОКЕ ПОТРОШЊЕ

Крајишких Бригада 63, Бања Лука
тел/факс 078/33-826, телефони: 59-258 и 12-11

MEDIA SO
INFORMATIKA

79000 Приједор Вожда Карађорђа 8 жиро рачун 11900-601-4431 тел 079/11483 11493 12617 факс 11759

Комплетна програмска подршка за производњу, трговину,
банкарство, општинске послове, пошту, саобраћај ...

UNIX/XENIX, VMS, DOS ...

Рачунарска опрема
386,486...
принтери, терми-
нали...

Репроматеријали
рибони
папир
рачунарски
обрасци...

Сервисирање
и одржавање
опреме

Проверите нашу референтну листу

МАЛИ ОГЛАСИ

ПРОДАЈА

КУПЕ—ЗЕМЉИШТА
 ● Некретнине, велики избор кућа, станова, локала, ПП Ласер ММХ, телефон 078/11-725 (ш 50355)
 ● Продајем нов једнособан стан, приватно власништво, телефон 078/48-721. (ш 050339)
 ● Продајем кућу у строгом центру Бијељине сас пословним простором и централним гријањем, телефон 078/471-086, 078/45-148. (ш 50083)
 ● Викенд-кућу у Кнежеву продајем или мијењам за пословни простор у Бањој Луци, телефон 078/81-760. (ш 50335)
 ● Продајем кућу, Звонка Гарића 58, телефон 078/43-032. (ш 50368)
 ● Продајем стан, 84 м²+9 м², цијена 800 ДМ по квадрату, у Новој вароши контакт-телефони 078/31-316, 078/62-828. (ш 50299)

адресу Бранка Поповића 154. у дискунту (Буџак), (ш 50392)

КУПОВИНА
 ● Купујем термоакумулациону пећ, телевизор, остале кућне апарате, телефон 078/784-876. (ш 50287)
 ● Купујем једнособан или мањи двособан стан, 078/45-764. (од 8 до 15 сати).
 ● Купујем машину и млин за пржионицу кафе, телефон 078/52-311. (ш 50294)

Купујем рафе и пултове за трговинску радњу Боро 070/12-827 (ш 050280)

● Купујем билијар, телефон 078/43-971. (ш 50266)
 ● Купујем ауто „Југо 45“, 55, 60 или пеглицу, телефон 078/67-647. (ш 50374)
 ● Купујем столарску машину за четворострану обраду дрвета, понуда на телефон 078/59-061, или 078/54-573 у току цијелог дана. (ш 50384)

РАЗНО
 ● Велитурс посредује у купопродаји и zamјени некретнина, телефон 078/814 608. (ш 50390) Најповољније израђујем венецијанере, хармоника врата, тракасте завјесе, 018/50-545 (Ф 12)
 ● Вршим крпање и поправак старе одјеће, од очуване одјеће шием за дјецу, телефон 078/38-669. (ш 50323)
 ● Дистрибуција сигурносних система „Радуловић“ и комплетан програм
 ● „Металопераде“ из Чачка, телефон 078/11-383, 078/60-766. (ш 50271)
 ● Изводим све грађевинске радове, зидарске, тесарске, фасаде, лепперније, кречење, глетање, уређење пословног простора, од темеља до кључа 078/46-503. (ш 50324)

Противпровална заштита гарантован квалитет специјалне браве, цилиндри шпиринке СИК 078/60-365.

● Тракасте завјесе, венецијанери, ролетне мега 078/55-722. (ш 50225)
 ● Агенција „Бмако“ најповољније региструје предузећа у Републици Српској-Југославији 078/43-971 (ш 50002)
 ● Продајем пећи за етажно гријање „емо“, централ 20 и 23, телефон 078/31-744. (ш 48102)
 ● Продајем музички студио таксам, тракаш, саундрафт, миксету бас-гитару, 021/622-106 (ш Ф 15)

● Купе, станове, локале прометује „Медико Инжинеринг“, Бања Лука, телефон 078/45-499. (ш 50215)

● Продајем кућу у Јаблану, нова, спратна, недовршена, под кровом, 078/784-499 (ш 50393)
 ● Продајем или мијењам стан, 42 м², уз доплату, Нови Београд код Института телефон 011/671-448 Београд, или 078/37-754 од 16 сати, а од понедељка јавити се на телефон 078/31-494 од 8 до 10 и од 12.30 до 15 сати (ш 50387)

Аутомобили
 ● Продајем камион „застава 645“ телефон 078/784-876. (ш 50287)
 ● Продајем „Југо 55“ нов, телефон 078/788-160. (ш 48103)

СТАНОВИ—ПОТРАЖЊА
 ● Четворочлана породица тражи намјештен једнособан или двособан стан у Бањој Луци или оближњој околини, телефон 021/832-036 (ш 50328)

СТАНОВИ—ЗАМЈЕНА
 ● Двособан комфоран стан у центру града мијењам за већи, телефон 078/81-110. (ш 50380)
 ● Мијењам двособан стан у Сарајеву-Грбавица за одговарајући или мањи у Бањој Луци, телефон 078/852-571, 078/80-221. (ш 50397)

РАДНА МЈЕСТА
 ● Потребне двије дјевојке за рад НООК З, Петра Пасије, (Истарска), Буџак З. (ш 50380)
 ● Приватном предузећу МЛАДЕН КОМЕРЦ потребне двије раднице за рад у дискунту, плата по договору, информације на

Јављамо тужну вијест да је дана 25. марта 1994. године у 32. години изгубио живоу као борац Војске Републике Српске наш драги

БРАНИСЛАВ РЕГОДИЈ

Сахрана ће се обавити дана 27. марта 1994. године у 14 часова на гробљу у селу Регодијци. Ожалошћени отац Димитрије, маћеха Миљка, сестре Марја и брат Вељко

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ
 Од дједа Мирчета и стрине Бране 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ
 Од брата Вељке 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ
 Од ујака Јове, ћурџа Бране ујни Зоре, Анкице и Милке, брата Бранимира Драгана и сестре Денијеле и Бране 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ
 Од дједа Стојана и бабе Саре 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ
 Од тетке Зорана и сестре Маре 048104

Посљедњи поздрав драгом

Дана 28. марта 1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти наше драге

ЈЕЛЕНЕ ЛЕЛЕ БАБИЈ
 из Добоја њен племенити лик остаје трајно у нашим срцима. Њени најмилији 048555 ДО

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

од стрица Гојка, Весне, брата Мирка и сестре Љубице 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од сестре Љиљанке, Драгана, Дарке и Данке 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од бабе Милеве, стрица Јове, Даре и дјеце 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од стрица Милана Душанке и дјеце 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од стрица Милења и Миле и дјеце 048104

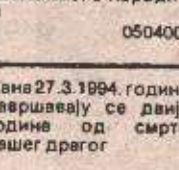
Дана 26.3.1994. године навршавају се три године од смрти наше драге мајке

МИЛКЕ ДЖОБИЈ

Дана 27.3.1994. године у 11 часова посетићемо њену вјечну кућу и положићемо њене Ожалошћена породица 050400

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Дана 27.3.1994. године навршавају се двије године од смрти нашег драгог

МИЛОСАВА (ИЛИЈЕ) ДАЈИЋА

С дужним поштовањем породице Ђајић, Крачвар и Радуловић 0050386

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од Ђоле, Весне, Бориса, Милорада и Тање 048104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од Бракице и Љубе са породицама 48108

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од тетке Танкосаве, Војније, Љубе, Јелене и Љубице 048104

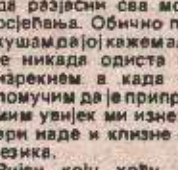
Посљедњи поздрав драгом

ДАЛИБОРА

Од тетке Ђоле, Мирка, Томе и Радована 0948104

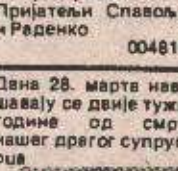
Посљедњи поздрав драгом

ДАЛИБОРА

Од тетке Јагоде, Дуле и дјеце 48104

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од сестре Здравке, Љубице, Љиље и Биљке 048104

Тужно сјећање на

БУРЕ (ИЛИЈЕ) СТОЈИСАВ-ЉЕВИЋА

Дана 27. марта 1994. године у 11 часова посетићемо његову вјечну кућу и положићемо њене Ожалошћена супруга Драгица, син Бранислав и ќерка Дијана 0050386

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од брата Стеве, Милке, Николине и Бране 048104

Тужно сјећање на сина

ДАЛИБОРА

Ријечи су тако ништавне када треба показати велику тугу за сином кога смо изгубили. У највећој добри миладости најсвијетлија тачка нашег живота је угашена твојим губитком. Велики синчино, живот без тебе је тумарање кроз тмину. Мајка Јелена и отац Раде 0050385

Тужно сјећање на јединог брата

ДАЛИБОРА

Полагано уводио си ме у живот. Слиједио сам те у свему, вјеровао у твоју чврсту паметност, Волио те и сувише. А онда једног црног мајковског дана чекао сам те чекао а ти ниси дошао. Чекам те још увијек. Твој брат Милан 050385

Тужно сјећање на

ДАЛИБОРА

Када човек изгуби оно што је волио, живи само да бисе сјетио оног што је изгубио. Путеви су сада пусти без тебе, али успомне и љубав остаће вјечно у срцу твоје Дијане 050385

Сјећање на

ДАЛИБОРА

Године прође али сјећање на тебе не пролази. Дјевојка Дијана са мамом Радмилом, тетом Родољубом и братом Душком. 050386

Тужно сјећање на кума

ДАЛИБОРА

Од кума Младена, куме Зоре, Биљке и Љиљке 050385

ИН MEMORIAM

АНТО ШТИКЛ

26.3.1993 — 26.3.1994. Драги оче, волимо те. Остаћеш међу нама. Твоји: Викторија, Петар, Весна, Ерна, Мирко, Шимо, Гордана Игор, Далибор, Данијел, Сања, Данијела и Рената 041012

Посљедњи поздрав потпоруцинику

БРАНИСЛАВ (ДИМИТРИЈЕ) РЕГОДИЈ

Од борца из Друге лаке пјешадијске бригаде. 041015

Сјећање на драгу

ЈЕЛЕНУ ЛЕЛУ БАБИЈ

Твоју племенитост, доброту и искрено пријатељство никад нећемо заборавити. Породице Бабић и Стојичић 048555 ДО

Тужно сјећање на драгу баку и свекру

ГОСПАН ТЕОНИЈ

25.3.1990 — 25.3.1994. Снаха Милена, унуци Радмила, Недељко и Љубинка са породицама 041013

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ РЕГОДИЈ

Од породице Азарих Љубице из Стричића 041015

Тужно сјећање на колегу

ДАЛИБОРА ДАДУ СТАНИВУКОВИЋА

Од Горана Булића, Горане Драгичевића и Милана Кнежевића 0050399

Посљедњи поздрав драгом

БРАНИСЛАВ

Од Вељке, Циге, Буба, Пуке, Пеке, Раде, Лемије, Мише, Милорада, Жељке, Гашице, Боре и Мише 048104

Посљедњи поздрав драгом куму и ратном другу

БРАНИ

Од Аце, Пире и кума Јелене и Дражене. 041014

Навршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог

САШЕ (ЧЕДЕ) АЛЕКСИЈА
Стриц Томислав, стрина Нада и брат Ненад
050376

Тужно сјећање на драгог

САШУ
Амила и Ненад
050376

Тужно сјећање на драгог

САШУ
Стриц Спасоје, стрина Анђелка, брат Братислав и сестра Славица
050376

Драги

САПЕ
С тугом у срцу сјећамо те се увијек. Твоја ГАРА и ХАВЕР
0050358

Тужно сјећање драгом

САШИ
Мамине колегице из „БОСКЕ“
050358

Тужно сјећање на драгог комшију

САШУ АЛЕКСИЈА
Комшије из зграде Кордунашка 18
0050371

Дана 28.3.1994. године навршавају се три године бола и туге за нашом мајком, свекром и беком

МИЛИЈОМ САВАНОВИЋ
С љубављу и поштовањем син Крстан, снаха Зора и унучи Душко, Милан и Војо
041011

Дана 27.3.1994. године у 11 часова на Православном гробљу у Борику даваћемо 40-дневни помен нашем сину

САШИ Ч. АЛЕКСИЈУ
Очекујемо да ће нам се придружити родбина, пријатељи и комшије и да ће људском топлином бар мало ублажити нашу бол.
Ожалошћени родитељи Рада и Чедо
050357

Последњи поздрав мами и баби

ДАНИЦИ ВРХОВАЦ
Од кћерке Мире и унучади Ненаде и Сање
0050370

Последњи поздрав мами, свекрви и баби

ДАНИЦИ ВРХОВАЦ
Од Владе, Данијеле и Немање
050370

Последњи поздрав прији

ДАНИЦИ
Од пријатеља Гојка и Милене Радич
050370

Последњи поздрав

ДАНИЦИ
Од Драгосаве и дјеце
050370

Дана 28.3.1994. године навршава се 7 тужних дана од како нас је заувјек напустио наш вољени

ПАВЛЕ КНЕЖЕВИЋ
Дана 27.3.1994. године посјетићемо његову вјечну кућу и положићемо цвијеће на Новом гробљу.
Ожалошћени: супруга Душанка, син Михајло, кћерка Оливера и зет Радомир
0050369

Дана 26.3.1994. године навршава се десет тужних година од смрти нашег драгог

МОМИРА (ДУШАНА) БУКИЋА
Тог дана у 11 часова посјетићемо његов гроб и положићемо цвијеће.
Ожалошћена породица
0050337

Дана 26.3.1994. године навршавају се 7 тужних дана од смрти нашег драгог супруга

МИЛУТИНА ДЕСПОТОВИЋА
Дани пролазе а тебе нема. Бол и туга ће остати вјечно у мом срцу. Овом приликом упућујем захвалност својој родбини, комшијама и пријатељима, који су били у тешким тренуцима уз мене.
Неутјешна супруга Радмила
050379

Тужно сјећање на драгог нам кума

МИЛУТИНА ДЕСПОТОВИЋА
Од Милорада, Милице, Весне и Милане
050379

Тужно сјећање на драгог нам

МИЛУТИНА
Од породице Маура и Нишевић
050379

Дана 26.3.1994. године навршавају се 3 тужна мјесеца од смрти нашег драгог оца

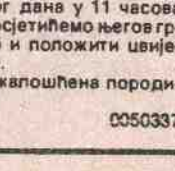
ЗДРАВКА БЕРАКА
Твоја кћерка Тања син Александар и супруга Гордана
0050366

Дана 26. марта 1994. године навршава се десет тужних година од смрти нашег драгог

СТОЈКЕ КАРАЛИЈА
Тог дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положићемо цвијеће на гробљу у Борику. Ожалошћена породица
0050372

Тужно сјећање на драгог друга

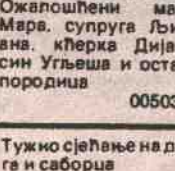
САШУ АЛЕКСИЈА
Другови из ВП 7022/5
0050391

Дана 27. марта 1994. године навршавају се тужне 2 године од смрти нашег драгог сина, супруга, оца, брата и пријатеља борица Војске Републике Српске

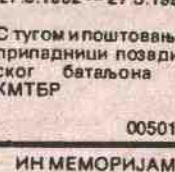
МИЛЕНКА САБЉИЋА
Тог дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положићемо цвијеће на гробљу у Романовцима. Вријеме пролази, а туга и бол су вјечни. Ожалошћени мајка Мара, супруга Љиљана, кћерка Дијана, син Угљеша и остала породица
0050341

Тужно сјећање на друга и саборца

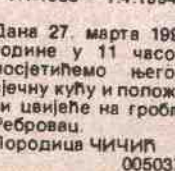
МИЛЕНКА (РАЈКА) САБЉИЋА
27.3.1992 — 27.3.1994.
С тугом и поштовањем припадници поздравног батаљона 16 КМТБР
0050159

ИН МЕМОРИЈАМ

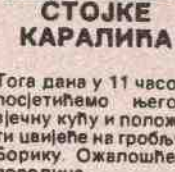
МИЛЕНКО ЧИЧИЋ
1.4.1983 — 1.4.1994.
Дана 27. марта 1994. године у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положићемо цвијеће на гробљу Ребровац. Породица ЧИЧИЋ
0050373

Дана 26. марта 1994. године навршава се тужна година дана од смрти нашег драгог

СТОЈКЕ КАРАЛИЈА
Тог дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положићемо цвијеће на гробљу у Борику. Ожалошћена породица
0050372

Тужно сјећање на драгог друга

МЛАДЕНА РИКАЛА
Тог дана у 12 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положићемо цвијеће на Новом гробљу. Ожалошћена породица
0050377

Јављамо тужну вјест да је дана 24. марта 1994. године у 86-ој години изненада преминуо наш драги супруг, отац, брат

СТЕВАН ГАЈИЋ
Сахрана ће се обавити дана 26.3.1994. године у 13.30 сати на Новом гробљу.
Ожалошћени: супруга Аниша, браћа Драго и Лиро, сестре Даница и Равка, свастика Катица и остала родбина и пријатељи
0050375

Последњи поздрав драгом

СТЕВАНУ ГАЈИЋУ
окобље Невалчиниче „Аморе“
0050375

Дана 27.3.1994. године навршава се година дана од погибје нашег сина и брата

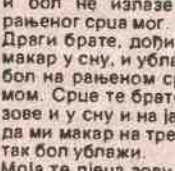
ЛАЗАРА ГРГИЋА
Тог дана посјетићемо његову вјечну кућу и положићемо цвијеће у селу Павилима. Тешко је схватити да те толико дуго нема, да си немоћан да дођеш, а ми те толико желимо. Твоји најмилији: отац Милутин и мајка Јелка, браћа Предраг и Милорад
0050381

Тужно сјећање на хероја и брата

ЛАЗАРА ГРГИЋА
Прошла је година, проћи ће и двије, а туга и бол не излазе из рањеног срца мог. Драги брате, дођи ми макар у сну, и ублажи бол на рањеном срцу мом. Срце те братско зове и у сну и на јави, да ми макар на тренутак бол ублажи. Моја те дјеца зову јер си им увијек био драг, али не могу да схватим да је биоток трагичан крв. Твој брат Ненад са породицом
0050381

Дана 27.3.1994. године навршава се тужна година од смрти нашег драгог

СЛАВКА МИХАЈЛОВИЋА
Тог дана у 11 часова посјетићемо његову кућу и положићемо цвијеће на гробљу Сарачица-Мали Прњавор. Овом приликом позивамо родбину, комшије и пријатеље да нам се придруже. Вјечно ожалошћени: супруга Стана и син Горан
041010

У недељу 27.3.1994. године навршава се 40 тужних дана откако нас заувјек остави наш драги супруг, отац, зет и пријатељ

ДУШАН СТЕФАНОВИЋ
капетан Дуле
Тог дана у 11 часова посјетићемо његов гроб на Српско-православном гробљу у Борику окитити га цвијећем, запити сузави и подсетити се на његов племенит лик. Ожалошћена породица
0050364

Дана 27. марта 1994. године навршава се 40 тужних дана од како није више са нама наш драги и вољени

НИКОЛА МОРАЧА
Тог дана у 11 часова посјетићемо његову вјечну кућу и положићемо цвијеће. Твој племенити лик и доброту остаје вјечно у нама. С љубављу и поштовањем његова супруга Хелена и кћерка Нина
0050353

Прошло је 40 тужних дана од изненадне смрти нашег драгог брата

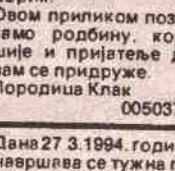
НИКОЛЕ МОРАЧЕ
Владо, Светко и Мирко са породицама
0050365

Дана 26. марта 1994. године навршава се тужна година дана од смрти нашег вољеног и незаборављеног

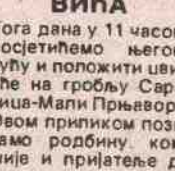
ВИЛИМА КЛАКА
Тог дана у 12 часова посјетићемо његову вјечну кућу и окитити цвијећем на Српско-православном гробљу Борик. Овом приликом позивамо родбину, комшије и пријатеље да нам се придруже. Породица Клак
0050378

Дана 27.3.1994. године навршава се тужна година од смрти нашег драгог

САШЕ АЛЕКСИЈА
Гога и Прски
0050398

Прошло је 40 тужних дана од смрти нашег драгог

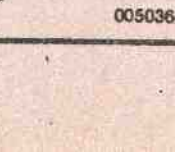
САШЕ АЛЕКСИЈА
Породица Будуровић
0503989

Тужно сјећање на драгог

САШУ АЛЕКСИЈА
Породица Праштапо
0503988

Дана 27.3.1994. године навршава се 8 мјесеци од тужне смрти наше драге мајке и баке

ХАТЕ
Кућу цвијећа посјетићемо у недељу у 11 часова. Син Нурко снаха Зинета, унучи Весна и Злаја, снаха Сања и праунука Изабела
0050383

Тужно сјећање на

САЛЕТА
Од породице Малешевић
0050395

Тужно сјећање на

САЛЕТА
Од Љубише и Дијане
0050395

Вољени мој

САША
Хвала ти за љубав, храброст и снаге. Остављаш мој паф док постојим. Твоја ЉИЉАНА
0050394

Тужно сјећање на

САЛЕТА
Од кума Гога и Нене
0050395

Дана 27.3.1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти нашег вољеног кума

САШЕ АЛЕКСИЈА
Гога и Прски
0050398

Тужно сјећање на драгог брата

САШЕ АЛЕКСИЈА
Брат Бура и Владо са породицама
050388

Тужно сјећање на драгог сина

САШУ АЛЕКСИЈА
Мајка Анка
0050388

Тужно сјећање на драгог колегу

БОРУ ШТЕКОВИЋА
28.3.1993-28.3.1994. Колектив ДД „Производња влата“
Ф.16.

Дана 27.3.1994. године навршава се 5 тужних година од смрти наше драге

ВЕСЕЛИНКЕ ПАЈИН РОЂЕНЕ РАДЕТА
из Ливна
С љубављу и поштовањем твојим најмилијим
050389

Тужно сјећање на драгог друга

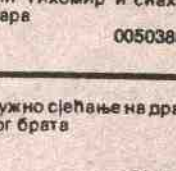
МИЛЕНКА (РАЈКА) САБЉИЋА
27.3.1992-27.3.1994. СМЧ 16. КМТБр
0048101

Дана 28.3.1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог супруга, оца и свекра

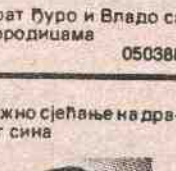
НИКОЛЕ ПОЛИЈА
Тог дана у 11 часова посјетићемо његов гроб и положићемо цвијеће на гробљу „Свети Марко“
Супруга Матилда, син Тихомир и снаха Мара
0050388

Тужно сјећање на драгог брата

НИКОЛУ ПОЛИЈА
Брат Бура и Владо са породицама
050388

Тужно сјећање на драгог сина

НИКОЛУ ПОЛИЈА
Мајка Анка
0050388

Тужно сјећање на драгог колегу

БОРУ ШТЕКОВИЋА
28.3.1993-28.3.1994. Колектив ДД „Производња влата“
Ф.16.

НАРОДНА СКУПШТИНА РС

О ВЛАДИ БЕЗ ОДЛУКЕ

ПАЛЕ, 25. марта - Влада Републике Српске барз свада, неће пасти. Иако је окончана расправа о извештајима Владе и министарстава народних посланици 39. заседања о томе нису донјели никакву одлуку иако је Главни одбор владајуће странке од њих категорично тражи реконструкцију Владе.
- Главни одбор Српске демократске странке је односно искључиво тражио да се расправља и заузме став о повјерењу Влади или боље речено о враћању мандата председника Владе. Ми смо у тој расправи заузели став да је то искључиво право председника Владе да ли да поднесе оставку или не. Ја сам захтијевао да се поштује посланичка процедура, а она је таква да се политички став

Главног одбора може провести или оставком председника Владе или гласањем о повјерењу Влади. Скупштина по том основу није заузела никакав став. Сви они који су иницијатори за смјену Владе имају могућности да користе посланичку процедуру. Председник Владе је јасно дао до знања да он жели да му се дају аргументи јер мало је ипак било аргументованих излагања која би говорила о његовој неактивности. Јасно је да би он желио на све те аргументе да да одговоре. Он такође жели да скине анатему са Владе и да одбаци неопијерене примједбе на Владу - рекао је магистар Момчило Крајишник, председник Народне скупштине РС.

В.Д.

ПРВА ОСТАВКА

„Поштовани господине председнице.
На посљедњој сједници владе, а затим и на заседању Народне скупштине, по први пут сам дошао до непријатних сазнања о стварима из дјелокруга владе са којима је, ваљда, требало да сам као члан Вашег кабинета од раније упознат. Тако бих био у прилици да благовремено и на одговарајући начин реагујем у правцу заштите личног моралног интегритета, што чиним сада, подносећи Вам неопозиву оставку“ каже, између осталог, у писменој оставци председнику Владе РС министар информисања Мирослав Тохов.

НЕЗВАНИЧНО САЗНАЈЕМО ПРЕДСЈЕДНИК ВЛАДЕ ВРАТИО МАНДАТ

ПАЛЕ, 25. марта - Како незванично сазнајемо председник Владе др. Владимир Лукић вратио је вечерас мандат Председнику Републике др. Радовану Караџићу.
Иако се расправа у Парламенту води из затворених врата, очекује се да ће народни посланици о томе разговарати на следећој сједници Скупштине.

В.Д.

КОМАНДА ВРС У СРБОБРАНУ: БРИТАНСКЕ ВОЈНИКЕ РАНИЛИ МУСЛИМАНИ

СРБОБРАН (ДОЊИВАКУФ-), 25. марта (Танјуг) - Команда Војске Републике Српске у Србобрану енергично је демантовала извештај Унпрофора објављен данас у Загребу, према којем је минобацка граната, која је јутрос погодила базу британског батаљона Унпрофора у Бугојну, испаљена са српских положаја.
Иста команда тврди да, и поред тога што су муслиманске

снаге јутрос артиљеријом дејствовале из прваци 12 километара удаљеног Бугојна по Србобрану, Војска Републике Српске није одговарала.
Поводом саопштења Унпрофора о рањавању два британска војника у Бугојну, српски војни извори у Србобрану тврде да је то посљедица међусобних међумуслиманских обрачуна, који се посљедњих дана одвијају у Бугојну.

РОЈТЕР ЈАВЉА МИНА ИСПАЉЕНА СА МУСЛИМАНСКЕ ТЕРИТОРИЈЕ

САРАЈЕВО, 25. марта - Војни представник Уједињених нација у Сарајеву Симон Междавел потврдио је данас да је минобацка граната од које су рањена у Бугојну два британска војника из састава мировних снага УН (Унпрофор) испаљена са територије која је под контролом босанских муслимана јавља Ројтер.
Британски војници рањени су данас у експозицији миноба-

цачке гранате која је погодила њихову базу у Бугојну у централној Босни. Војници су евакуисани у британску болницу у оближњем Витезу.
Два британска војника рањена су само неколико дана после што је погубио једног британског војника у операцији чишћења мина у Витезу, што јета да званично потврдило и британско Министарство одбране.

ЗАХТЈЕВ ПОСЛАНИКА КУЧАНУ ПРИЈЕТИ СМЈЕЊИВАЊЕ

ЉУБЉАНА, 25. марта (Танјуг) - На данашњем заседању парламента Словеније више посланика је упозорило на то да ће захтјевати оставку председника државе Милана Кучана уколико се докаже да је учествовао у аферма, скандалима и политичким интригама које посљедњих мјесeci потресају Словенију.

ПОМИЛОВАЊА

САРАЈЕВО, 25. марта (СРНА) - Кабинет Председника Републике српске издвоје је јуче саопштење којим се обавјештава јавност да је Председник Републике помиловао један број осуђених лица.
Радован Караџић је додио ову одлуку на приједлог Комисије за помиловања РС.

ВРЈЕТЕ
БАЊА ЛУКА, 25. марта - Данас је у нашим крајевима преовлађивало топло и сунчано вријеме, уз мало до умерену облачност. Температуре ваздуха у 13 часова износили су: Гацко и Бели Манастир 17, Мирковић Град-Балкан, Сокоци и Удбина 18, Пале 19, Книн, Петровац, Обровац, Бијељина и Чајиче 20, Градишка, Дравар, Вишеград и Петровац Гора 21, Приједор, Србине Српско Сарајево 22, Бања Лука, Савски Мост, Дрина, Дервента и Брод 23 и најтоплије је било у Добоју 24 степена.
За сутра у јутарњим часовима, поготово у сјеверозападним крајевима наше земље, предвиђамо промјенљиво до претежно облачно вријеме, уз могућност локалних лјубкова и грађавина, а током дана то наоблачење ће се проширити на остале дијелове наше републике. Јутарња температура ваздуха се од 1 до 5 на југу земље до 6, а максималне дневне од 8 до 14 степена.

ТЕЛОСКОП
ВИДЕО ОСКАР
ДНАС ПРИКАЗУЈЕ
11.00 Еротски: ОБУЧЕНЕ ЗА УЗБУЂЕЊА
13.00 Хит: ТРИ МУСКЕТИРА, гл. Кифер Сатерленд
15.00 Борилаци: НАЛОГ ЗА СМРТ, гл. Жан Клод ван Дам
17.00 Домаћи: ТИЈЕСНА КОЖА
19.00 Кристално призма 94: ВИЗАНТИЈСКО ПЛАВО, р. Драган Маринковић
21.00 Оскар 94: БЈГУНАЦ, р. Ендриј Дејан, гл. Харисон Форд, Томи Ли Џонс

СУБОТА, 26. МАРТА

СРПСКА РАДИО—ТЕЛЕВИЗИЈА
• Програм емитује студио Бања Лука и Студио Сарајево
12.00 - Отворени програм Студија Сарајево, 18.53 - Поруке и рекламе (БЛ), 19.00 - Дневник (БЛ), 19.30 - Дневник ТВ Београд, 21.00 - Дневник (Са), 21.40 - Српски манастири (БЛ), 22.20 - Филм, послије филма вјести и одјава програма.

СТУДИО КНИН
18.00 - Најава програма, 18.02 - Вјести, 18.10 - Музика, 19.00 - Дневник Студија Бања Лука, 19.30 - Дневник ТВ Београд, 20.15 - Музика, 20.20 - Дневник ТВ Книн, 21.00 - Суботом увече, 22.15 - Вјести и одјава програма.

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД
• Главни програм
7.30 - Јутарњи програм, 10.00 - Образовни триптих, 11.30 - 24 часа у свијету, 12.00 - Србија данас, 13.30 - Маркетинг-експрес, 15.30 - Вјести, 15.35 - „Светла“ енглески филм, 17.30 - Дневник 1, 18.00 - ТВ - спорт, 18.05 - Хроника српских крајина, 19.00 - Цртани филм, 19.10 - Лаку ноћ, дјело, 19.27 - Најава програма, 19.30 - Дневник 2, 20.15 - ТВ-спорт, 20.25 - Лото, 20.35 - „Ловна на потезу“, амерички филм, 22.35 - Актуелности, 23.20 - Дневник 3, 23.40 - ТВ-спорт, 23.50 - У Ситију серијски филм, 00.35 - Вјести, 00.40 - Одјава програма.

РАДИО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
• Студио „С“ емитује програм на средњем таласу 13.45 - КХз или 240 м и мрежи и ултракратним таласима 92.8, 92.7 МХз
5.05 - Радио-јутро, 6.00 - Вјести (сваког сата петоминутне вјести), 7.10 - Покидане везе, 8.05 - „Мала причовница“ - образовни програм, 9.00 - На бранику отаџбине, 11.05 - СОС Радија „С“ - прва вјест, 12.00 - Подневне вјести, 12.30 - Сва тј дз, 13.05 - Светла, 14.00 - Вјести, 15.00 - Новости, 15.40 - Музички албум, 16.00 - Директна линија, 18.05 - Заваљу душу, 19.00 - Вечерњи дневник, 19.40 - Музички предах, 20.00 - Вечерњи програм, 22.00 - Вечерње новости, 22.30 - Ревизијски оркестри, 23.05 - ЕКГ, 00.00 - Преглед дана, 00.10 - Ноћни програм са вјестима у 1.00, 2.00, 3.00 и 4.00.

СРПСКА РАДИО—КНИН
• Програм емитује за ултракраткоталасно подручје 90.2, 95.1 и 104.5 МХз и средњеталасно подручје 97.2 КХз
9.00 - Најава програма, 9.05 - Музика за добро јутро, 9.30 - Јутарњи програм, 11.00 - Вјести, 11.05 - Народна музика, 11.30 - Вјести, 11.35 - Рекламини пано, 12.00 - Вјести, 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију, 14.00 - Вјести, 14.30 - Шире преглед вјести СРК, 15.00 - Укључење у „Дневне новости дана“, 15.30 - Рекламини пано, 16.00 - Дневник СРК-централна информативна емисија, 16.30 - Аргумент више, 18.00 - Народна музика, 19.00 - Вечерњи дневник, 20.00 - Жеље и поздрав, 21.00 - Хроника дана, 21.30 - За бранику Крајине, 22.00 - Одјава и укључење у програм Радио-Београда.

СРПСКА РАДИО—ТЕЛЕВИЗИЈА—СТУДИО БАЊА ЛУКА ПРВИ ПРОГРАМ НА УКТ-ФРЕКВЕНЦИЈАМА 92.7, 93.5, 95.9 МХз и СТ 1071 КХз
ЈУТАРЊИ ПРОГРАМ - од 6.00 до 8.00. 5.55 - Најава програма, 6.00 - Јутарњи Дневник Радио-Београда (ремитовање), 7.00 - ЈУТАРЊА ХРОНИКА, 7.45 и 9.15 - Огласи и обавјештења, 8.00 - Вјести, 8.03 - УПОЗНАЈМО СВЕТУ ПРАВОСЛАВНУ ВЈЕРУ, 9.00 - Вјести, 9.00 - 11.00 - УВИЈЕК ОТВОРЕНА. (Вјести у 10.00 и 11.00), 11.03 - ИЗ НАРОДНЕ ЛИРЕ, 12.00 - ВЈЕСТИ, 12.03 - ПОДНЕВНИ КОНЦЕРТ, 13.00 - Вјести, 13.05 - ПРОГРАМ ЗА МЛАДЕ, 14.00 - Вјести, 14.30 и 15.30 - Огласи и обавјештења, 15.00 - Вјести, 16.00 - ДНЕВНИК, 17.00 - Вјести, 18.00 - Вјести, 19.00 - ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК, 19.30 - Интервју, 20.00 - ВЕЧЕ УЗ РАДИО, 21.00 - Вјести, 22.00 - ВЕЧЕРЊА ХРОНИКА, 23.00 - Вјести, Од 00.00 до 06.00 ВИКЕНД—ПРОГРАМ.

НЕДЈЕЉА, 27. марта

СРПСКА РАДИО—ТЕЛЕВИЗИЈА
• Програм емитује Студио Бања Лука и Студио Сарајево
12.00 - Отворени програм Студија Сарајево, 18.53 - Информације и рекламе (БЛ), 19.00 - Дневник (БЛ), 19.30 - Дневник ТВ (Бг), 21.00 - Дневник (Са), 21.40 - На бранику (БЛ), 22.40 - Филм, послије филма вјести и одјава програма.

СТУДИО КНИН
18.00 - Најава програма, 18.02 - Вјести, 18.10 - Музика недеља, 18.45 - Букар православља, 19.00 - Дневник Студија Бања Лука, 19.30 - Дневник ТВ Београд, 20.30 - Дневник ТВ Книн, 21.00 - Недељна на дјелу, 22.15 - Вјести и одјава програма.

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД
• Главни програм
7.30 - Јутарњи програм, 9.55 - Најава програма, 10.00 - Забавна недеља, 10.05 - Форе и фазони, 10.35 - Спорт, спот, 12.00 - Вјести, 13.00 - Серијски филм, 16.45 - Игранни филм „Паклен издатак“, 19.10 - Лото, 19.27 - Најава програма, 19.30 - Дневник 2, 20.15 - ТВ-спорт, 20.25 - Лото хит, 20.35 - Црни бомбардер, домаћи ТВ-серија, 21.00 - Ипак се окреће, 22.40 - Дневник 3, 23.10 - „Одложени рај“, енглеска серија, 00.15 - Вјести, 00.20 - Одјава програма.

РАДИО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
• Студио „С“ емитује програм на средњем таласу 13.45 КХз или 240 м и мрежи ултракратних таласа 92.8 и 92.7 МХз
5.05 - Радио-јутро, 6.00 - Вјести (сваког сата петоминутне вјести), 7.10 - Покидане везе, 8.05 - „Мала причовница“ - образовни програм, 9.00 - На бранику отаџбине, 11.05 - СОС Радија „С“ - прва вјест, 12.00 - Подневне вјести, 12.30 - Сва тј дз, 13.05 - Светла, 14.00 - Вјести, 15.00 - Новости, 15.40 - Музички албум, 16.00 - Директна линија, 18.05 - Заваљу душу, 19.00 - Вечерњи дневник, 19.40 - Музички предах, 20.00 - Вечерњи програм, 22.00 - Вечерње новости, 22.30 - Ревизијски оркестри, 23.05 - ЕКГ, 00.00 - Преглед дана, 00.10 - Ноћни програм са вјестима у 1.00, 2.00, 3.00 и 4.00.

СРПСКА РАДИО—КНИН
• Програм емитује за ултракраткоталасно подручје 90.2, 95.1 и 104.5 МХз и средњеталасно подручје 97.2 КХз
9.00 - Најава програма, 9.05 - Музика за добро јутро, 9.30 - Јутарњи програм, 11.00 - Вјести, 11.05 - Народна музика, 11.30 - Вјести, 11.35 - Рекламини пано, 12.00 - Вјести, 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију, 14.00 - Вјести, 14.30 - Шире преглед вјести СРК, 15.00 - Укључење у „Дневне новости дана“, 15.30 - Рекламини пано, 16.00 - Дневник СРК-централна информативна емисија, 16.30 - Аргумент више, 18.00 - Народна музика, 19.00 - Вечерњи дневник, 22.00 - Жеље и поздрав, 21.00 - Хроника дана, 21.30 - За бранику Крајине, 22.00 - Одјава и укључење у програм Радио-Београда.

СРПСКА РАДИО—ТЕЛЕВИЗИЈА—СТУДИО БАЊА ЛУКА ПРВИ ПРОГРАМ НА УКТ-ФРЕКВЕНЦИЈАМА: 92.7, 93.5, 95.9 МХз и СТ 1071 КХз
ЈУТАРЊИ ПРОГРАМ - од 6.00 до 8.00. 5.55 - Најава програма, 7.00 - ЈУТАРЊА ХРОНИКА, 7.45-9.45 - Огласи и обавјештења, 8.00 - Вјести, 8.03 - УПОЗНАЈМО СВЕТУ ПРАВОСЛАВНУ ВЈЕРУ, 9.00 - Вјести, 9.00 - 11.00 - УВИЈЕК ОТВОРЕНА. (Вјести у 10.00 и 11.00), 11.03 - ИЗ НАРОДНЕ ЛИРЕ, 12.00 - ВЈЕСТИ, 12.03 - ПОДНЕВНИ КОНЦЕРТ, 13.00 - Вјести, 13.05 - ПРОГРАМ ЗА МЛАДЕ, 14.00 - Вјести, 14.30 и 15.30 - Огласи и обавјештења, 15.00 - Вјести, 16.00 - ДНЕВНИК, 17.00 - Вјести, 18.00 - Вјести, 19.00 - ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК, 19.30 - Интервју, 20.00 - ВЕЧЕ УЗ РАДИО, 21.00 - Вјести, 22.00 - ВЕЧЕРЊА ХРОНИКА, 23.00 - Вјести, 23.05 - Музика за леку ноћ, 00.00 - Одјава Првог програма
ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ-ФРЕКВЕНЦИЈАМА 95.3 МХз
14.55 - Најава Другог програма, 15.00 - НОВОСТИ ИЗ СТУДИЈА РАДИО—САРАЈЕВА, 16.15 - ЛИРИКА НОЋИ, 18.35 - ДЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК, 20.00 - ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРНИК, 23.00 - СУВИ ПЕЧАТ, 00.00 - Одјава Другог програма.